

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/694 RENDELETE

(2021. április 29.)

a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. cikkére és 173. cikkének (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Ez a rendelet megállapítja a Digitális Európa programnak (a továbbiakban: a program) a 2021 és 2027 közötti időszakokra vonatkozó pénzügyi keretösszegét, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament és a Tanács számára az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyveletről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽⁴⁾ 18. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti.
- (2) A programot hétéves időszakokra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽⁵⁾ megállapított többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: 2021-2027-es többéves pénzügyi keret) időtartamához.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 292. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 272. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. április 17-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. március 16-i állásponjtja első olvasatban (HL C 124., 2021.4.9., 1. o.). Az Európai Parlament 2021. április 29-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁵⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

- (3) A programra az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (4) A költségvetési rendelet 193. cikkének (2) bekezdésével összhangban már megkezdett tevékenységre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a tevékenységet a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt meg kellett kezdenie. A vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtásának időpontja előtt felmerült költségek azonban – a kellően indokolt, kivételes esetek kivételével – nem számolhatók el. Annak elkerülése érdekében, hogy az Unió érdekeit sértő fennakadás következzen be az uniós támogatás nyújtásában, a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időszakának elején, korlátozott időre lehetővé kell tenni, hogy a finanszírozási határozat – kizárólag kellően indokolt esetben – a 2021-es pénzügyi év kezdetétől támogathatónak, illetve elszámolhatónak minősítse a tevékenységeket, illetve az alapul szolgáló költségeket, még akkor is, ha azok a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtásának időpontja előtt kerültek végrehajtásra, illetve merültek fel.
- (5) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽⁸⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽⁹⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽¹⁰⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹¹⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében.

A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós alapokból részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós alapok felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (6) Az (EU) 2013/755 tanácsi határozat ⁽¹²⁾ alapján a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek a program szabályainak és célkitűzéseinek, valamint az azon tagállam tekintetében alkalmazandó esetleges megállapodásoknak a függvényében lehetnek jogosultak finanszírozásra, amelyhez a releváns tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik. A Bizottságnak monitoroznia kell és rendszeresen értékelnie kell a Programban való részvételük hatékonyságát.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

- (7) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁽¹³⁾ (22) és (23) bekezdése alapján a programot a meglévő igényeket kielégítő és az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁴⁾ megfelelő, egyedi monitoring követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást, továbbá figyelembe kell venni a digitális területen meglévő mérési és referenciaérték-elemző kereteket. Az említett követelményeknek adott esetben mérhető mennyiségi és minőségi mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program gyakorlatban kifejtett hatásai.
- (8) A programnak biztosítania kell az uniós költségvetést igénybe vevő, innovatív pénzügyi eszközök és mechanizmusok lehető legnagyobb mértékű átláthatóságát és elszámoltathatóságát az uniós célkitűzések eléréséhez nyújtott hozzájárulásuk vonatkozásában, mind az eredeti várakozásokat, mind a végeredményeket illetően.
- (9) A 2017. szeptemberi tallinni digitális csúcstalálkozó és az Európai Tanács 2017. október 19-i következtetései jelezték annak szükségességét, hogy az Unió fektessen be gazdasági digitalizálásába és a szakemberhiány leküzdésébe, hogy megőrizze és gazdagítsa az európai versenyképességet és innovációt, az életminőséget és a társadalmi szerkezetet. Az Európai Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a digitális transzformáció óriási lehetőségeket kínál az innovációra, a növekedésre és a munkahelyteremtésre, hozzá fog járulni a globális versenyképességünkhöz, valamint növelni fogja a kreatív és kulturális sokféleséget. Ezen lehetőségek megragadása megkívánja egyes, a digitális transzformációból fakadó kihívások közösen történő kezelését és a digitális transzformáció által érintett szakpolitikák felülvizsgálatát.
- (10) Az Európai Tanács különösen arra a következtetésre jutott, hogy az Uniónak sürgősen foglalkoznia kell a felmerülő trendekkel, ideértve az olyan kérdéseket, mint a mesterséges intelligencia (MI) és a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc), biztosítva ugyanakkor az adatvédelem magas szintjét – az (EU) 2016/679 rendelet maradéktalan tiszteletben tartásával –, továbbá a digitális jogok, az alapvető jogok és az etikai normák magas szintjét. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy 2018 elejéig terjesszen elő javaslatot az MI európai megközelítésére vonatkozóan, és felhívta a Bizottságot, hogy nyújtsa be a keretfeltételek megerősítéséhez szükséges kezdeményezéseket annak lehetővé tétele céljából, hogy az Unió kockázatalapú radikális innovációk révén új piacokat tárjon fel, és megerősítse iparának vezető szerepét.
- (11) Egy erős európai digitális gazdaság és társadalom felépítését fokozni fogja az európai parlamenti és tanácsi rendelet által létrehozott Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹⁵⁾ létrehozott Európai Elektronikus Hírközlési Kódex megfelelő végrehajtása.
- (12) „Az Európai Unió új, korszerű többéves pénzügyi kerete a 2020 utáni prioritások megvalósításának hatékony szolgálatában” című, 2018. február 14-i közleményében a Bizottság – az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó lehetőségek figyelembevételével – felvázol egy programot Európa digitális transzformációjára vonatkozóan, hogy erőteljes haladás történjen az intelligens növekedés irányába olyan területeken, mint a magas színvonalú adatinfrastruktúra, a konnektivitás és a kiberbiztonság. A program törekedne Európa vezető szerepének biztosítására a szuper-számítástechnika, az újgenerációs internet, az MI, a robotika és a big data technológia terén. A program megerősítené az európai ipar és vállalkozások versenyhelyzetét a digitalizált gazdaság egészében, és jelentős hatást gyakorolna a szakemberhiány áthidalására és leküzdésére az egész Unióban, annak érdekében, hogy a polgárok rendelkezzenek a digitális transzformáció kezeléséhez szükséges készségekkel és tudással.
- (13) Az „Egy közös európai adattér felé” című, 2018. április 25-i bizottsági közlemény az Unióban létrehozandó közös adattér – egy olyan nagyságrendű egységes digitális terület, ami lehetővé fogja tenni adatokon alapuló, új termékek és szolgáltatások kifejlesztését és innovációját – irányába kulcsfontosságú lépésként megteendő új intézkedésekkel foglalkozik.

⁽¹³⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

- (14) A program általános célkitűzései kell, hogy legyenek az ipar digitális transzformációjának támogatása, valamint az innovációs, kutatási és technológiafejlesztési szakpolitikák ipari potenciálja jobb kiaknázásának előmozdítása a polgárok és a vállalkozások javára az egész Unióban, ideértve annak legkülső régióit és gazdaságilag hátrányos helyzetű régióit is. A programot öt egyedi célkitűzés szerint kell felépíteni, amelyek kulcsfontosságú szakpolitikai területeket tükröznek, nevezetesen: nagy teljesítményű számítástechnika; mesterséges intelligencia; kiberbiztonság és bizalom; fejlett digitális készségek; valamint digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás. Az említett valamennyi kulcsfontosságú szakpolitikai területen a programnak szintén törekednie kell az uniós, a tagállami és a regionális szakpolitikák jobb összehangolására, valamint a magán és az ipari erőforrások egyesítésére a beruházások növelése és szorosabb szinergiák kialakítása érdekében. Emellett a programnak erősítenie kell az Unió versenyképességét és gazdaságának rezilienciáját.
- (15) Az öt egyedi célkitűzés különálló, de egymástól kölcsönösen függő. Például az MI-nek szüksége van a kiberbiztonságra ahhoz, hogy megbízható legyen, a nagy teljesítményű számítástechnikai (HPC) képességek kulcsfontosságúak az MI-vel összefüggő tanulás támogatásához, és mindhárom kapacitás fejlett digitális készségeket igényel. Jóllehet a program keretében megvalósuló egyedi fellépések egyetlen egyedi célkitűzéshez kapcsolódnak, a célkitűzésekre nem lehet egymástól elszigetelten tekinteni, hanem inkább úgy, mint amelyek egy koherens csomag magját képezik.
- (16) Szükséges támogatni azon kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), amelyek termelési folyamataikban ki kívánják aknázni a digitális transzformációt. Az ilyen támogatás lehetővé tenné a kkv-k számára, hogy az erőforrások hatékony felhasználásával hozzájáruljanak az európai gazdaság növekedéséhez.
- (17) A program végrehajtása során központi szerepet kell szánni az európai digitális innovációs központoknak, amelyeknek ösztönözniük kell a fejlett digitális technológiák széles körű átvételét az ipari szereplők – különösen a kkv-k és a legfeljebb 3 000 személyt foglalkoztató más szervezetek (a továbbiakban: közepes piaci tőkeértékű vállalatok (mid-capok)) –, a közjogi szervezetek és a tudományos közösség által. A program szerinti jogosultsági feltételeknek megfelelő digitális innovációs központok és „Az európai ipar digitalizálása, a digitális egységes piac előnyeinek teljeskörű kiaknázása” című, 2016. április 19-ibizottsági közleménnyel összhangban létrehozott és más forrásokból finanszírozott digitális innovációs központok közötti különbségtétel tisztázása érdekében a program keretében finanszírozott központokat európai digitális innovációs központoknak kell nevezni. Az európai digitális innovációs központoknak hozzáférési pontokként kell szolgálniuk a legújabb digitális kapacitásokhoz – ideértve a HPC-t, az MI-t, a kiberbiztonságot –, valamint egyéb meglévő innovatív technológiákhoz, így például a kulcsfontosságú alaptermotechnológiákhoz, amelyek a közösségi munkaterekben (fablab) és városi innovációs központokban (citylab) is elérhetők. Az európai digitális innovációs központoknak egyablakos ügyintézési pontként hozzáférést kell biztosítaniuk a tesztelt és validált technológiákhoz, és elő kell mozdítaniuk a nyílt innovációt. A fejlett digitális készségek területén is támogatást kell nyújtaniuk, például az oktatási szolgáltatásnyújtókkal történő koordináció révén, a munkavállalóknak rövid távú képzések, a diákoknak pedig szakmai gyakorlatok nyújtása érdekében. Az európai digitális innovációs központok hálózatának egész Európában széles földrajzi lefedettséget kell biztosítania, és hozzá kell járulnia a legkülső régióknak a digitális egységes piacban történő részvételéhez.
- (18) A program végrehajtásának első éve során a tagállamok által kijelölt szervezetekből nyílt és versenyalapú eljárás keretében létre kell hozni az európai digitális innovációs központok induló hálózatát. E célból lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy nemzeti eljárásaiknak, valamint nemzeti igazgatási és intézményi struktúráiknak megfelelően javasoljanak jelölteket. A Bizottságnak a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie minden egyes tagállam véleményét, mielőtt kiválaszt egy európai digitális innovációs központot ezen tagállam területén. A tagállamok az európai ipar digitalizálását célzó kezdeményezés keretében már digitális innovációs központokként feladatokat ellátó szervezeteket is megnevezhetnek jelöltnek egy nyílt és versenyalapú eljárás eredményeként. A Bizottság a kiválasztási eljárásba független külső szakértőket is bevonhat. A Bizottságnak és a tagállamoknak el kell kerülniük az uniós és a nemzeti szintű hatáskörök és feladatok közötti szükségtelen átfedéseket. Ezért a központok kijelölésekor, valamint tevékenységeik és összetételük meghatározásakor kellő rugalmasságot kell alkalmazni. A széles körű, egész Európára kiterjedő földrajzi lefedettségnek, valamint a technológiák és az ágazatok lefedettsége egyensúlyának biztosítása érdekében a hálózat tovább bővíthető egy későbbi nyílt és versenyalapú eljárás révén.

- (19) Az európai digitális innovációs központoknak megfelelő szinergiákat kell kidolgozniuk a Horizont Európa – az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁶⁾ létrehozott kutatási és innovációs keretprogram (a továbbiakban: Horizont Európa) – és más kutatási és innovációs programok által finanszírozott releváns fellépésekkel, az európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Innovációs és Technológiai Intézettel (EIT), különösen annak tudományos és innovációs társulásaiival (TIT-ek), valamint már létrehozott hálózatokkal, így például az Európai Vállalkozói Hálózattal vagy az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁷⁾ összhangban létrehozott InvestEU tanácsadó központokkal.
- (20) Az európai digitális innovációs központoknak facilitátorként kell működniük, hogy összehozzák az új technológiai megoldásokat igénylő iparágakat, vállalkozásokat és közigazgatásokat a piacérett megoldásokat kínáló vállalkozásokkal, különösen az induló innovatív vállalkozásokkal (startup) és a kkv-kkal.
- (21) Jogi személyek konzorciuma is kiválasztható európai digitális innovációs központnak a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban, amely lehetővé teszi, hogy az alkalmazandó nemzeti jog szerint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek is részt vegyenek pályázati felhívásokban, feltéve, hogy képviselőik jogosultak ezen szervezetek nevében jogi kötelezettségeket vállalni, és hogy ezen szervezetek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a jogi személyek által kínáltakkal egyenértékű biztosítékokat kínálnak.
- (22) Az európai digitális innovációs központok számára lehetővé kell tenni, hogy kapjanak hozzájárulásokat a tagállamoktól és a részt vevő harmadik országoktól – ideértve a közjogi hatóságokat is a tagállamokon és az említett harmadik országokon belül –, hozzájárulásokat nemzetközi szervezetektől vagy intézményektől, valamint hozzájárulásokat a magánszektortól, különösen az európai digitális innovációs központok tagjaitól, részvényeseitől vagy partnereitől. Az európai digitális innovációs központok számára szintén lehetővé kell tenni, hogy kapjanak az európai digitális innovációs központok saját eszközei és tevékenységei által generált bevételeket, magánszemélyektől származó hagyatékot, adományokat és hozzájárulásokat, valamint a program és más uniós programok keretében nyújtott finanszírozást, többek között vissza nem térítendő támogatás formájában.
- (23) A programot olyan projektek révén kell végrehajtani, amelyek megerősítik és kiszélesítik az alapvető digitális kapacitások felhasználását. Az ilyen végrehajtásban szerepelnie kell a tagállamokkal és, amennyiben szükséges, a magánszektortal közösen megvalósuló társfinanszírozásnak is. A társfinanszírozás arányát a munkaprogramban kell megállapítani. Az általános szabálytól eltérve, lehetővé kell tenni, hogy az uniós finanszírozás az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-át fedezze. Így különösen az ilyen finanszírozás megkívánja kritikus tömeg elérését a közbeszerzés során a jobb ár/érték arány biztosítása és annak garantálása érdekében, hogy a beszállítók Európában a technológiai fejlődés élvonalában maradjanak.
- (24) A program szakpolitikai célkitűzéseit az (EU) 2021/523 rendelettel létrehozott InvestEU program keretében nyújtott finanszírozási eszközökön és költségvetési biztosítékokon keresztül is kezelni kell.
- (25) A program fellépéseit az Unió digitális kapacitásainak további javítására, valamint a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó befektetési helyzetek arányos mértékű kezelésére kell felhasználni, elkerülve a magánfinanszírozás duplikálását vagy kizorítását, továbbá azoknak egyértelmű európai hozzáadott értékkel kell rendelkezniük.
- (26) A program élettartama alatt a maximális rugalmasság elérése és a program komponensei közötti szinergiák kialakítása érdekében lehetővé kell tenni minden egyes egyedi célkitűzés esetében, hogy a költségvetési rendelet alapján rendelkezésre álló bármely eszközzel végrehajtható legyen. Az alkalmazandó végrehajtási mechanizmus a közvetlen irányítás és a közvetett irányítás, amikor az uniós finanszírozást más finanszírozási forrásokkal kell kombinálni, vagy amikor a végrehajtáshoz közösen irányított struktúrák létrehozására van szükség. Ezen túlmenően, különösen az új fejleményekre és igényekre, így például az új technológiákra való reagálás érdekében a Bizottságnak lehetősége van arra, hogy – az éves költségvetési eljárással összefüggésben és a költségvetési rendelettel összhangban – javasolja az e rendeletben meghatározott indikatív összegektől való eltérést.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az (EU) 1290/2013 és az (EU) 1291/2013 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

- (27) Az Unió költségvetéséből származó források hatékony elosztása érdekében biztosítani szükséges a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értékét és kiegészítő jellegét a tagállamok tevékenységeivel, ugyanakkor törekedni kell az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programokkal való következetességre, kiegészítő jellegre és szinergiákra. Jóllehet a közvetlenül és közvetetten irányított fellépések vonatkozásában a releváns munkaprogramok nyújtanak eszközt a következetesség biztosítására, együttműködést kell kialakítani a Bizottság és a releváns tagállami hatóságok között, hogy következetességet és kiegészítő jelleget biztosítsanak a közvetlenül vagy közvetetten irányított források és a megosztott irányítás alá tartozó források között, megfelelően ugyanakkor az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az említettekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet) alkalmazandó rendelkezéseinek is.
- (28) Az Unióban a HPC-kapacitásoknak és a kapcsolódó adatfeldolgozásnak biztosítaniuk kell a HPC szélesebb körű felhasználását az ipar által, és általában a közérdekű területeken, annak érdekében, hogy kihasználhatók legyenek azon egyedülálló lehetőségek, amelyeket a szuperszámítógépek kínálnak a társadalom számára az egészségügy, a környezetvédelem és a biztonság terén, valamint az ipar, különösen a kkv-k versenyképessége számára. Világszínvonalú szuperszámítógépek beszerzése megszilárdítaná az Unió ellátórendszerét, valamint segítené szimulációs, vizualizációs és prototípezési szolgáltatások nyújtását, biztosítva ugyanakkor, hogy a HPC-rendszerek megfeleljenek az uniós értékeknek és elveknek.
- (29) Az Európai Parlament és a Tanács is támogatását fejezte ki a HPC-területet érintő uniós beavatkozás iránt. Emellett 2017 és 2018 között 22 tagállam írta alá a HPC-ről szóló Európai Nyilatkozatot, egy kormányok közötti megállapodást, amelyben vállalták, hogy együttműködnek a Bizottsággal korszerű HPC-infrastruktúrák és adatinfrastruktúrák létrehozása és telepítése érdekében Európában, amelyek elérhetőek lesznek a tudományos közösségek, valamint a köz- és magánszektorbeli partnerek számára az egész Unióban.
- (30) Amint azt kiemeli az európai nagy teljesítményű számítástechnikai közös vállalkozás létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatához csatolt hatásvizsgálat, a „Nagy teljesítményű számítástechnika” egyedi célkitűzés megvalósítása érdekében egy közös vállalkozás tekinthető a legalkalmasabb végrehajtási eszköznek, különösen abból a célból, hogy koordinálja a HPC-infrastruktúra terén az uniós és a nemzeti stratégiákat és beruházásokat, valamint a kutatás-fejlesztést, összefogja a köz- és magán finanszírozásból származó erőforrásokat, továbbá védje az Unió gazdasági és stratégiai érdekeit. Ezen felül az (EU) 2018/1488 tanácsi rendelet⁽¹⁸⁾ értelmében vett nemzeti nagy teljesítményű számítástechnikai kompetenciaközpontok HPC-szolgáltatásokat nyújtanak az ipar, többek között a kkv-k és startupok, a tudományos közösség és a közigazgatások számára.
- (31) Az MI-hez kapcsolódó kapacitások fejlesztése alapvető hajtóereje az ipar, a szolgáltatások és a közszektor digitális transzformációjának. A gyárakban, a mélytengeri alkalmazásokban, az otthonokban, a városokban és a kórházakban egyre autonómabb robotokat használnak. A kereskedelmi MI-plattformok tovább léptek a tesztfázisból valódi alkalmazások nyújtásáig az egészségügyi és a környezetvédelmi ágazatokban. Minden jelentős autógyártó önvezető autót fejleszt, és a gépi tanulási technikák valamennyi fontos webes platform és big data alkalmazás központi elemévé váltak. Elengedhetetlenül fontos Európa számára, hogy nemzetközi versenyképességének megőrzése érdekében minden szinten egyesítse erőit. A tagállamok elismerték ezt, konkrét együttműködési kötelezettségvállalásokat téve egy koordinált cselekvési tervben.
- (32) Az algoritmuskönyvtárak kiterjedhetnek az algoritmusok széles körére, ideértve az olyan egyszerű megoldásokat, mint az osztályozási algoritmusok, a neurális hálózati algoritmusok és a tervezési vagy érvelési algoritmusok. Kiterjedhetnek olyan, komplexebb megoldásokra is, mint a beszédfelismerő algoritmusok, az autonóm eszközökbe, így például drónokba vagy önvezető autókba integrált navigációs algoritmusok és a robotokba beépített MI-algoritmusok, amelyek lehetővé teszik, hogy a robotok kommunikáljanak környezetükkel, és alkalmazkodjanak ahhoz. Az algoritmuskönyvtárakat tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek alapján mindenki számára könnyen hozzáférhetővé kell tenni.

⁽¹⁸⁾ A Tanács (EU) 2018/1488 rendelete (2018. szeptember 28.) az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 252., 2018.10.8., 1. o.).

- (33) Az európai ipar digitalizálásáról szóló, 2017. június 1-jei állásfoglalásában az Európai Parlament rámutatott a nyelvi korlátok hatására az iparra és az ipar digitalizálójára nézve. Ezzel összefüggésben az MI-n alapuló nagyszabású nyelvi technológiák – így például az automatikus fordítás, a beszéd felismerés, a nagy adathalmazokon alapuló szövegelemzés, a párbeszéd- és kérdésmegválaszoló rendszerek – kifejlesztése elengedhetetlen a nyelvi sokszínűség megőrzéséhez, az inkluzivitás biztosításához, valamint az emberek közötti és az emberek és gépek közötti kommunikáció elősegítéséhez.
- (34) Az MI-n alapuló termékeknek és szolgáltatásoknak felhasználóbarátnak kell lenniük, alapértelmezés szerint meg kell felelniük a jognak, valamint több választási lehetőséget és több információt kell nyújtaniuk a fogyasztók számára, különösen a termékek és a szolgáltatások minőségét illetően.
- (35) A nagy méretű adatkészletek, valamint a tesztelési és kísérleti létesítmények rendelkezésre állása nagy jelentőséggel bír az MI, többek között a nyelvi technológiák fejlesztésére nézve.
- (36) Az európai ipar digitalizálásáról szóló állásfoglalásában az Európai Parlament kiemelte egy közös európai kiberbiztonsági megközelítés jelentőségét és elismerte a tudatosság növelésének szükségességét. A kiberrezilienciát az üzleti vezetők, valamint a nemzeti és az európai ipari és biztonságpolitikai döntéshozók alapvető felelősségének tekintette, csak úgy, mint a beépített és alapértelmezett biztonság és adatvédelem megvalósítását.
- (37) A kiberbiztonság az Unió egésze számára kihívás, amelyet nem lehet kizárólag nemzeti kezdeményezésekkel kezelni. Európa kiberbiztonsági kapacitását meg kell erősíteni, felruházza Európát a szükséges kapacitásokkal, hogy megvédhesse polgárait, közigazgatásait és vállalkozásait a kibertámadásokkal szemben. Emellett a fogyasztókat is védeni kell, amikor olyan, hálózathoz kapcsolódó termékeket használnak, amelyek feltörhetőek, és veszélyeztethetik a biztonságukat. Az ilyen biztonságot a tagállamokkal és a magánszektorral közösen kell elérni az Európa kiberbiztonsági kapacitásait megerősítő projektek kidolgozásával, az ezen projektek közötti koordináció biztosításával, valamint a legújabb kiberbiztonsági megoldások, többek között a kettős felhasználású projektek, szolgáltatások, kompetenciák és alkalmazások széles körű alkalmazásának biztosításával az egész gazdaságban, továbbá az e területen meglévő kompetenciák aggregálásával a kritikus tömeg és a kiválóság biztosítása érdekében.
- (38) 2017 szeptemberében a Bizottság egy kezdeményezéscsomagot terjesztett elő, amelyben átfogó uniós kiberbiztonsági megközelítést vázolt fel azzal a céllal, hogy megerősítse Európa kibertámadások és kiberfenyegetések kezelésére alkalmas kapacitásait, és erősítse a technológiai és ipari kapacitást is e területen. Az említett csomag magában foglalja az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁹⁾ is.
- (39) A bizalom előfeltétele a digitális egységes piac működésének. Az olyan kiberbiztonsági technológiák, mint a digitális személyazonosság, a kriptográfia és a behatolásérzékelés, valamint ezek alkalmazása olyan területeken, mint a pénzügyek, az ipar 4.0, az energia, a közlekedés, az egészségügy és az e-kormányzat, elengedhetetlen a polgárok, a közigazgatások és a vállalkozások online tevékenységei és tranzakciói biztonságának és az ezek iránti bizalomnak a megőrzéséhez.
- (40) 2017. október 19-i következtetéseiben az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy a digitális Európa sikeres létrehozásához az Uniónak szüksége van a digitális kornak megfelelő munkaerőpiacokra, képzési és oktatási rendszerekre, valamint, hogy be kell fektetni a digitális készségekbe ahhoz, hogy valamennyi európai polgár rendelkezzen a szükséges képességekkel és lehetőségekkel.
- (41) 2017. december 14-i következtetéseiben az Európai Tanács felszólította a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vigyék tovább a 2017 novemberében tartott göteborgi szociális csúcstalálkozó menetrendjét, ideértve a szociális jogok európai pillérét, valamint az oktatást és képzést és az új európai készségfejlesztési program megvalósítását. Az Európai Tanács felkérte arra is a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy térképezzenek fel lehetséges intézkedéseket a digitalizációval, a kiberbiztonsággal, a médiaműveltséggel és az MI-vel kapcsolatos, a készségeket érintő kihívások kezelésére, valamint az oktatás és képzés inkluzív, egész életen át tartó tanuláson alapuló és innováció-vezérelt megközelítése iránti igény kielégítésére. Válaszul a Bizottság 2018. január 17-én bemutatta az első intézkedéscsomagot, amely a kulcskompetenciákkal, a digitális készségekkel, a közös értékekkel és az inkluzív oktatással foglalkozik. 2018 májusában beindítottak egy második intézkedéscsomagot is, az európai oktatási térség 2025-ig történő kiépítésére irányuló munka előmozdítása céljából, amely szintén hangsúlyozza a digitális készségek központi szerepét. A médiaműveltség olyan alapvető kompetenciákat (tudás, készségek és magatartásformák) foglal magában, amelyek lehetővé teszik a polgárok számára a médiával és más információszolgáltatókkal való tényleges kapcsolattartást, valamint a kritikai gondolkodás és az egész életen át tartó tanulási készségek fejlesztését a társadalmi részvétel és az aktív polgárrá válás érdekében.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/881 rendelete (2019. április 17.) az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról, valamint az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (kiberbiztonsági jogszabály) (HL L 151., 2019.6.7., 15. o.).

- (42) Tekintve a holisztikus megközelítés szükségességét, a programnak figyelembe kell vennie a befogadást, a képzést, a képzést és a szakosodást is, amelyek a fejlett digitális készségek mellett döntő fontosságúak a hozzáadott érték létrehozásához a tudásalapú társadalomban.
- (43) Az európai ipar digitalizálásáról szóló állásfoglalásában az Európai Parlament leszögezte, hogy az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás a társadalmi kohézió sarokkövei a digitális társadalomban. Kérte továbbá, hogy a nemek-egyensúlyra perspektíva kerüljön bele valamennyi digitális kezdeményezésbe, hangsúlyozva a nemek közötti különbség kezelésének szükségességét az információs és kommunikációs technológiai (IKT) ágazaton belül, mivel ez elengedhetetlen Európa hosszú távú növekedéséhez és fellendüléséhez.
- (44) Az e program által támogatott fejlett digitális technológiák, így például a HPC, a kiberbiztonság és az MI már elég kiforrottak ahhoz, hogy a kutatási szakaszból tovább lépjenek az uniós szintű bevezetés, alkalmazás és bővítés szakaszába. Ahogy e technológiák bevezetése, ugyanúgy a fejlett digitális készségek dimenziója is uniós választ igényel. Bővíteni, növelni és az egész Unióban elérhetővé kell tenni a fejlett digitális készségek, többek között az adatvédelmi kompetenciák megszerzésére irányuló képzési lehetőségeket. Ha ezt nem sikerül megtenni, az hátráltathatja a fejlett digitális technológiák zökkenőmentes bevezetését, és alááshatja az Unió gazdaságának általános versenyképességét. Az e program által támogatott fellépések kiegészítik az európai parlamenti és tanácsi rendeletekkel létrehozott Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Erasmus+ és a Horizont Európa által támogatott fellépéseket. Az említett fellépések az uniós munkaerőt fogják megcélozni mind a magán-, mind a közszektorban, különösen az IKT szakembereket és az egyéb kapcsolódó területek szakembereit, valamint a diákokat, a gyakornokokat és az oktatókat. A „munkaerő” kifejezés a gazdaságilag aktív lakosságra utal, és abba beletartoznak mind a foglalkoztatásban lévő munkavállalók és önfoglalkoztató személyek, mind a munkanélküliek.
- (45) A közigazgatások és a közszolgáltatások digitális eszközökkel történő modernizálása kulcsfontosságú a vállalkozások, ideértve a kkv-eket is, és általában a polgárok adminisztratív terheinek csökkentéséhez, azáltal, hogy a közjogi hatóságokkal történő érintkezésüket gyorsabbá, kényelmesebbé és olcsóbbá teszi, valamint javítja a polgároknak és a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások hatékonyságát, átláthatóságát és minőségét, fokozva egyúttal a közkiadások hatékonyságát is. Mivel több közérdekű szolgáltatás is rendelkezik már európai uniós dimenzióval, az uniós szintű végrehajtásukhoz és bevezetésükhöz nyújtott támogatásnak biztosítania kell, hogy a polgárok és a vállalkozások az egész Unióban képesek legyenek olyan magas színvonalú digitális szolgáltatásokhoz hozzáférni, amelyek lehetőség szerint többnyelvűek. Ezen felül az e területen nyújtott uniós támogatás várhatóan ösztönzi a közszektorbeli információk újrafelhasználását.
- (46) A digitalizáció megkönnyítheti és javíthatja az akadálymentes hozzáférést mindenki számára, ideértve az idősebbeket, a csökkent mozgásképességű vagy fogyatékossgal élő személyeket, valamint a távoli vagy vidéki területeken élő személyeket.
- (47) Az olyan közérdekű területek digitális transzformációja, mint az egészségügy, a mobilitás, az igazságügy, a Föld- és környezeti monitoring, a biztonság, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, az energiainfrastruktúra, az oktatás és a képzés, valamint a kultúra, megköveteli a digitális szolgáltatási infrastruktúrák további kiépítését és bővítését, amelyek lehetővé teszik a határokon átnyúló biztonságos adatcserét, és amelyek ösztönzik a nemzeti fejlesztéseket. Az ezen digitális szolgáltatási infrastruktúrák közötti, e rendelet szerinti koordináció volna a legalkalmasabb a szinergiákban rejlő potenciál kihasználására.
- (48) A szükséges digitális technológiák – különösen a „Nagy teljesítményű számítástechnika”, a „Mesterséges intelligencia”, valamint a „Kiberbiztonság és bizalom” egyedi célkitűzések keretében tartozó technológiák – bevezetése kulcsfontosságú a digitális transzformáció előnyeinek kihasználásához, és azokat kiegészíthetik egyéb olyan vezető és jövőbeli technológiák, mint a megosztott könyvelési technológia (pl. blokklánc).
- (49) A digitális transzformációnak lehetővé kell tennie a polgárok számára, hogy határokon átnyúló módon és biztonságosan hozzáférjenek személyes adataikhoz, használják és kezeljék azokat, függetlenül attól, hogy ők vagy az adatok hol találhatóak.
- (50) Az e-kormányzatról szóló, 2017. október 6-i tallinni nyilatkozatukban a tagállamok és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagországainak e-kormányzati politikáért és koordinációért felelős miniszterei arra a következtetésre jutottak, hogy a digitális haladás alapjaiban alakítja át társadalmait és gazdaságait, megkérdőjelezve számos területen a korábban kialakított szakpolitikák hatékonyságát, valamint általában a közigazgatás szerepét és feladatát, továbbá, hogy kötelességük előre látni és kezelni ezen kihívásokat a polgárok és a vállalkozások igényeinek és elvárásainak való megfelelés érdekében.

- (51) Az európai közigazgatások modernizálása a digitális egységes piac sikeres végrehajtásának egyik fő prioritása. A digitális egységes piaci stratégia féldíő értékelése rávilágított annak szükségességére, hogy meg kell erősíteni a közigazgatások átalakítását, és biztosítani kell a polgárok egyszerű, megbízható és zökkenőmentes hozzáférését a közszolgáltatásokhoz.
- (52) A Bizottság által 2017-ben közzétett éves növekedési jelentés bemutatja, hogy az európai közigazgatások színvonala közvetlen hatást gyakorol a gazdasági környezetre, és ezért az döntő fontosságú a termelékenység, a versenyképesség, a gazdasági együttműködés, a fenntartható növekedés, a foglalkoztatás és a magas színvonalú munkahelyek ösztönzése szempontjából. Így különösen szükség van hatékony és átlátható közigazgatásokra, valamint hatékony igazságügyi rendszerekre a gazdasági növekedés támogatásához, valamint magas szintű szolgáltatások nyújtásához a polgárok és a vállalkozások számára.
- (53) Az európai közszolgáltatások interoperabilitása az igazgatás minden szintjét érinti: az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi szinteket egyaránt. A működőképes belső piac előtt álló akadályok lebontásán túl, az interoperabilitás elősegíti a határokon átnyúló együttműködést, az európai standardok előmozdítását és a szakpolitikák sikeres végrehajtását, valamint komoly lehetőséget kínál a határokon átnyúló elektronikus akadályok elkerülésére, tovább biztosítva új, uniós szintű közös közszolgáltatások létrejöttét és a fejlődésben lévők megszilárdítását. Az európai közszolgáltatások fragmentációjának megszüntetése, valamint az alapvető szabadságjogok és a tényleges kölcsönös elismerés Unión belüli támogatása érdekében az interoperabilitás holisztikus, ágazatközi és határokon átnyúló megközelítést kell ösztönözni a leghatékonyabb és a végfelhasználók igényeinek legjobban megfelelő módon. Az ilyen megközelítés feltételezi, hogy az interoperabilitást tág értelemben kell értelmezni, ami átfogja a műszaki és a jogi szinteket, illetve kiterjed a terület szakpolitikai elemeire is. Ennek megfelelően a tevékenységek hatókörének túl kell mutatnia a megoldások szokásos életciklusán, hogy abba beletartozzon valamennyi olyan beavatkozási elem, melyek összességében támogatják a folyamatos interoperabilitás szükséges keretfeltételeit. A programnak elő kell segítenie a digitális társadalom kialakulásához vezető, különböző nemzeti kezdeményezések közötti termékeny kölcsönhatásokat is.
- (54) A programnak ösztönöznie kell a nyílt forráskódú megoldásokat az újbóli felhasználás lehetővé tétele, a bizalom növelése és az átláthatóság biztosítása érdekében. Az ilyen megközelítés pozitív hatással lesz a finanszírozott projektek fenntarthatóságára.
- (55) Az interoperabilitási keretrendszer megvalósításának és a kifejlesztett megoldások interoperabilitásának szentelt konkrét fellépésekre elkülönített költségvetés várhatóan 194 millió EUR.
- (56) Az Európai Parlamentnek az európai ipar digitalizálásáról szóló állásfoglalása hangsúlyozta az elegendő köz- és magánforrás biztosításának fontosságát az európai ipar digitalizálása számára.
- (57) 2016. április 19-án a Bizottság elfogadta az európai ipar digitalizálására vonatkozó kezdeményezést annak biztosítására, hogy Európában minden vállalkozás, legyen nagy vagy kicsi, helyezkedjen el bárhol és működjön bármely ágazatban, teljes mértékben ki tudja használni a digitális innovációk előnyeit. Ez különös jelentőséggel bír a kulturális és kreatív ágazatokban működő kkv-k számára.
- (58) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság üdvözölte az európai ipar digitalizálásáról szóló bizottsági közleményt, és azt a hozzá kapcsolódó dokumentumokkal együtt „azon nagy európai munkaprogram első lépésének” tekintette, amelyet „az összes állami és magán érdekelt féllel szorosan együttműködve kell végrehajtani”.
- (59) A kitűzött célok elérése szükségessé teheti az egymást kiegészítő technológiák potenciáljának kihasználását a hálózati és a számítástechnikai területeken, amint azt megállapítja az európai ipar digitalizálásáról szóló bizottsági közlemény is, amely elismeri, hogy „a világszínvonalú hálózati és felhőalapú infrastruktúra rendelkezésre állása” az ipar digitalizálásának elengedhetetlen alkotóeleme.
- (60) Az (EU) 2016/679 rendelet a tagállamok jogrendjében közvetlenül alkalmazandó egységes szabályrendszer meghatározása révén garantálja a személyes adatok szabad áramlását a tagállamok között, és megerősíti a valódi digitális egységes piac két elengedhetetlen elemét: a bizalmat és a magánszemélyek biztonságát. A program keretében végrehajtott, személyes adatok feldolgozásával járó valamennyi fellépésnek hozzá kell ezert járulnia ezen rendelet zökkenőmentes végrehajtásához, például a mesterséges intelligencia és a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc) területén. Az említett fellépéseknek támogatniuk kell a beépített és alapértelmezett adatvédelemre vonatkozó kötelezettségeknek megfelelő digitális technológiák fejlesztését.

- (61) A programot olyan módon kell végrehajtani, amely maradéktalanul tiszteletben tartja a szellemi tulajdon védelmére és érvényesítésére vonatkozó uniós és nemzetközi kereteket. A szellemi tulajdon hatékony védelme kulcsszerepet játszik az innovációban, és szükséges ezért a program hatékony végrehajtásához.
- (62) Azon harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai, részt vehetnek uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás⁽²⁰⁾ alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás úgy rendelkezik, hogy a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. Az említett eszközöknek lehetőséget kell biztosítaniuk részleges társulásra, nevezetesen a program által elérni kívánt egyedi célkitűzések egy korlátozott számú köréhez való társulásra. E rendeletbe konkrét rendelkezést kell bevezetni, amely előírja a harmadik országoknak, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük átfogó gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (63) A program végrehajtásával megbízott szervezeteknek be kell tartaniuk az uniós intézményekre vonatkozó rendelkezéseket, valamint az adatok – különösen a nem minősített érzékeny adatok és az EU-minősített adatok – kezelésére vonatkozó nemzeti jogot. A „Kiberbiztonság és bizalom” egyedi célkitűzés esetében biztonsági okokból szükséges lehet a harmadik országokból irányított jogalanyoknak az e program keretében kiírt pályázati vagy ajánlati felhívásokból való kizárása. Kivételes esetekben a „Nagy teljesítményű számítástechnika” és a „Mesterséges intelligencia” egyedi célkitűzések esetében is szükség lehet ilyen kizárásokra. Az ilyen kizárásokat indokoló biztonsági okoknak arányosnak és kellően indokoltnak kell lenniük, hivatkozással azon kockázatokra, amelyeket az ilyen szervezetek részvétele jelentene.
- (64) Tükrözve az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban az Uniónak az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében elfogadott párizsi megállapodás⁽²¹⁾ végrehajtására és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira vonatkozó kötelezettségvállalásaival, a program hozzá szándékozik járulni az éghajlati szempontok általános érvényesítéséhez, valamint azon átfogó cél eléréséhez, hogy az uniós költségvetési kiadások legalább 30 %-át az éghajlati célkitűzések támogatására fordítsák, és azon átfogó ambíció eléréséhez, hogy a többéves pénzügyi keret alapján 2024-ben az éves uniós költségvetés 7,5 %-át, 2026-ban és 2027-ben pedig a 10 %-át a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítsák, figyelembe véve ugyanakkor az éghajlatpolitikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok közötti meglévő átfedéseket. Releváns fellépéseket kell azonosítani a program előkészítése és végrehajtása során, és azokat a releváns értékelésekkel és felülvizsgálati folyamatokkal összefüggésben felül kell vizsgálni.
- (65) mivel a program új, hasznos egy mellékletben biztosítani a program fellépései körének technikai leírását. A Bizottságnak a munkaprogramok elkészítésekor figyelembe kell vennie az ilyen mellékletben foglalt, említett technikai leírást, miközben a munkaprogramoknak összhangban kell állniuk az e rendeletben meghatározott egyedi célkitűzésekkel.
- (66) A munkaprogramokat elviekben jellemzően kétévente, többéves munkaprogramként vagy, amennyiben a program végrehajtásához kapcsolódó igények ezt indokolják, éves munkaprogramként kell elfogadni. A program uniós finanszírozási formáit és végrehajtási módszereit annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek megvalósítani a fellépések egyedi célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzések költségeit, az adminisztratív terheket és a meg nem felelés várható kockázatát. Az említett választás keretében mérlegelni kell egyösszegű átalányok, százalékos átalányok és egységköltségek, valamint a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említett költségfüggetlen finanszírozás alkalmazását.
- (67) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet I. mellékletének az abban meghatározott fellépések tekintetében – a technológiai változások és a piaci fejlemények tükrözése érdekében – e rendelet célkitűzéseinek megfelelő módon történő módosítása céljából, továbbá az e rendelet II. mellékletének a mérhető mutatók tekintetében szükségesnek tekintett módosítása céljából, valamint e rendeletnek a monitoring- és értékelési keret létrehozásáról szóló rendelkezésekkel történő kiegészítése céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e

⁽²⁰⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽²¹⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértők rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (68) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a kezdeti és a további európai digitális innovációs központokat alkotó szervezetek kiválasztása, valamint a 2., 4. és 5. egyedi célkitűzésre és az 1. és 3. egyedi célkitűzés alapján közvetlen irányítás keretében megvalósuló esetleges egyéb fellépésekre vonatkozó munkaprogramok elfogadása céljából annak érdekében, hogy a program célkitűzései az Unió és a tagállamok prioritásaival összhangban teljesüljenek, ugyanakkor az Unió és a tagállamok közös fellépésének következetessége, átláthatósága és folyamatossága ne csorbuljon. Az említett végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²²⁾ összhangban kell gyakorolni. A közvetett irányítás alá tartozó fellépések tekintetében a munkaprogramokat a program végrehajtásával megbízott szervek irányító testületeinek szabályaival összhangban kell elfogadni.
- (69) Ez a rendelet tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) által elismert alapvető jogokat, és szem előtt tartja az abban elismert elveket, különösen a személyes adatok védelmére, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, a vállalkozás szabadságára, a megkülönböztetés tilalmára, az egészségvédelemre, a fogyasztók védelmére, valamint a hatékony jogorvoslatához és a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó elveket. A tagállamoknak ezen jogok és elvek következetes tiszteletben tartásával kell alkalmazniuk ezt a rendeletet.
- (70) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, és meghatározza különösen az uniós költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés és közvetett irányítás útján történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezik a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok egy, az Unió költségvetésének védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.
- (71) mivel e rendelet céljait, nevezetesen az európai gazdaság, ipar és társadalom digitális transzformációjának támogatását és felgyorsítását, az ebből fakadó előnyök eljuttatását a polgárokhoz, a közigazgatásokhoz és a vállalkozásokhoz az egész Unióban, valamint Európa versenyképességének javítását a globális digitális gazdaságban – hozzájárulva egyúttal a digitális szakadék áthidalásához az egész Unióban, és megerősítve az Unió stratégiai autonómiáját – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelmük és hatásuk miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (72) A releváns szakpolitikai területen történő támogatásnyújtás folyamatosságának biztosítása, és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a végrehajtás a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetétől induljon, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (73) Az (EU) 2015/2240 európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽²³⁾ ezért hatályon kívül kell helyezni,

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2240 határozata (2015. november 25.) az európai közigazgatások, üzleti vállalkozások és polgárok rendelkezésére álló interoperabilitási megoldásokra és közös keretekre vonatkozó programnak (ISA² program) mint a közszféra korszerűsítése eszközének létrehozásáról (HL L 318., 2015.12.4., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Digitális Európa programot (a továbbiakban: a program) a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamára.

Ez a rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetését, az uniós finanszírozás formáit és az ilyen finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „vegyes finanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontjában meghatározott vegyes finanszírozási eszköz vagy platform keretében – támogatott olyan fellépés, amely az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat vagy finanszírozási eszközöket kombinál fejlesztési vagy egyéb közjogi pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
2. „jogalany”: olyan természetes személy vagy az uniós, a nemzeti vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és e minőségében elismert jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és képes arra, hogy saját nevében fellépve jogokat gyakoroljon és kötelezettségeket vállaljon, vagy a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
3. „társult ország”: olyan harmadik ország, amely részes fele egy, az Unióval megkötött, a 10. cikk alapján a programban való részvételét lehetővé tevő megállapodásnak;
4. „európai érdekű nemzetközi szervezet”: olyan nemzetközi szervezet, amely tagjainak többségét a tagállamok alkotják, vagy amelynek székhelye valamely tagállamban található;
5. „európai digitális innovációs központ”: a 16. cikkel összhangban kiválasztott jogalany a program keretébe eső feladatok ellátására, különösen azáltal, hogy technológiai szakértelmet és kísérleti létesítményeket – így például az ipar digitális transzformációját lehetővé tevő berendezéseket és szoftvereszközöket – bocsát közvetlenül rendelkezésre, vagy azokhoz hozzáférést biztosít, valamint azáltal, hogy megkönnyíti a finanszírozáshoz jutást, és nyitva áll minden formájú és méretű vállalkozás – különösen a kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok (mid-capok) és a növekvő innovatív vállalkozások (scale-upok) – számára, valamint a közigazgatások számára az egész Unióban;
6. „fejlett digitális készségek”: a 7. cikkben említett, a program által támogatott technológiák, termékek és szolgáltatások megértéséhez, tervezéséhez, fejlesztéséhez, irányításához, teszteléséhez, bevezetéséhez, alkalmazásához és fenntartásához szükséges ismereteket és tapasztalatokat igénylő készségek és szakmai kompetenciák;
7. „európai partnerség”: az (EU) 2021/695 rendelet 2. cikkének 3. pontjában meghatározottak szerinti európai partnerség;

8. „kis- vagy középvállalkozások” vagy „kkv-k”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽²⁴⁾ mellékletének 2. cikkében meghatározottak szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozások;
9. „kiberbiztonság”: a hálózati és információs rendszereknek, az ilyen rendszerek felhasználóinak és a kiberfenyegetések által érintett egyéb személyeknek a védelméhez szükséges tevékenységek;
10. „digitális szolgáltatási infrastruktúrák”: olyan infrastruktúrák, amelyek lehetővé teszik a hálózati szolgáltatások elektronikus – jellemzően interneten keresztül történő – nyújtását;
11. „kiválósági pecsét”: minőségi védjegy, amely azt mutatja, hogy valamely, a program keretében pályázati felhívásra benyújtott pályázat megfelelt a munkaprogramban meghatározott valamennyi értékelési küszöbértéknek, de azt a munkaprogramban az adott pályázati felhívásra rendelkezésre álló költségvetés hiánya miatt nem lehetett finanszírozni, és az más uniós vagy tagállami finanszírozási forrásból kaphat támogatást;
12. „exaflop teljesítmény-nagyságrend”: a számítástechnikai rendszerekkel összefüggésben a másodpercenként 10^{18} (tíz a tizennyolcadikon) lebegőpontos művelet végrehajtására képes teljesítményszint.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzései a következők: az európai gazdaság, ipar és társadalom digitális transzformációjának támogatása és felgyorsítása, az ebből fakadó előnyök eljuttatása a polgárokhoz, a közigazgatásokhoz és a vállalkozásokhoz az egész Unióban, valamint Európa versenyképességének javítása a globális digitális gazdaságban – egyúttal hozzájárulva a digitális szakadék áthidalásához az egész Unióban, és megerősítve az Unió stratégiai autonómiáját – holisztikus, ágazatközi és határokon átnyúló támogatás és erősebb uniós hozzájárulás révén.

A programot adott esetben más uniós programokkal szoros koordinációban kell végrehajtani, és annak a következőkre kell irányulnia:

- a) a digitális technológia kulcsterületein Európa kapacitásainak megerősítése és előmozdítása széles körű bevezetés révén;
- b) a magánszektorban és a közérdekű területeken Európa kulcsfontosságú digitális technológiai terjesztésének és elterjedésének kiszélesítése, előmozdítva a digitális transzformációt és a digitális technológiákhoz való hozzáférést.

(2) A programnak öt, egymással összefüggő egyedi célkitűzése van:

- a) 1. sz. egyedi célkitűzés – Nagy teljesítményű számítástechnika
- b) 2. sz. egyedi célkitűzés – Mesterséges intelligencia
- c) 3. sz. egyedi célkitűzés – Kiberbiztonság és bizalom
- d) 4. sz. egyedi célkitűzés – Fejlett digitális készségek
- e) 5. sz. egyedi célkitűzés – Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás.

4. cikk

1. sz. egyedi célkitűzés – Nagy teljesítményű számítástechnika

(1) Az Unió pénzügyi hozzájárulása az 1. sz. Nagy teljesítményű számítástechnika egyedi célkitűzés esetében a következő operatív célkitűzések megvalósítására irányul:

- a) integrált, keresletorientált és alkalmazásvezérelt, világszínvonalú exaflop teljesítmény-nagyságrendű szuperszámítás-technikai és adat-infrastruktúra telepítése, uniós szintű összehangolása és működtetése, amely infrastruktúra könnyen hozzáférhető a köz- és magánszektorbeli felhasználók, különösen a kkv-k számára, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban található, valamint könnyen hozzáférhető kutatási célokra, az (EU) 2018/1488 rendelettel összhangban;

⁽²⁴⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, a kis- és a középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

- b) kutatás és innováció eredményeképpen létrejött, felhasználásra kész működőképes technológia telepítése egy integrált uniós HPC-ökoszisztéma kiépítése érdekében, amely kiterjed a tudományos és ipari értéklánc szegmenseinek különböző vonatkozásaira, ideértve a hardvert, a szoftvert, az alkalmazásokat, a szolgáltatásokat, az összeköttetéseket és a digitális készségeket is, a biztonság és az adatvédelem magas szintje mellett;
- c) az exaflopot meghaladó teljesítmény-nagyságrendű infrastruktúra telepítése és működtetése, ideértve a kvantuminformatikai technológiákkal és a számítástechnika-tudomány kutatási infrastruktúráival való integrációt, valamint az ilyen telepítéshez szükséges hardver és szoftver Unión belüli fejlesztésének ösztönzése.
- (2) Az 1. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó fellépéseket elsősorban az (EU) 2018/1488 tanácsi rendelettel létrehozott európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozáson keresztül kell végrehajtani.

5. cikk

2. sz. egyedi célkitűzés – Mesterséges intelligencia

- (1) Az Unió pénzügyi hozzájárulása a 2. sz. Mesterséges intelligencia célkitűzés esetében a következő operatív célkitűzések megvalósítására irányul:
- a) az MI-vel kapcsolatos alapvető kapacitások és ismeretek – ideértve a minőségi adatforrásokat és a kapcsolódó cseremechanizmusokat is –, valamint az algoritmuskönyvtárak kiépítése és megerősítése az Unióban, garantálva egyúttal az uniós értékeket tiszteletben tartó, emberközpontú és inkluzív szemléletet;
- b) az a) pontban említett kapacitásokhoz való hozzáférés biztosítása valamennyi vállalkozás, különösen a kkv-k és a startupok, valamint a civil társadalom, a nonprofit szervezetek, a kutatóintézetek, az egyetemek és a közigazgatások számára az említett kapacitásokból az európai társadalom és gazdaság számára fakadó előnyök maximalizálása érdekében;
- c) a tagállamokban meglévő, az MI-vel kapcsolatos tesztelési és kísérleti létesítmények megerősítése és hálózatba kapcsolása;
- d) a kereskedelmi alkalmazás és a termelési rendszerek fejlesztése és megerősítése a technológiák értékláncokba történő integrálásának és innovatív üzleti modellek kifejlesztésének elősegítése, valamint az innovációról a kereskedelmi célú hasznosításra való áttéréshez megkívánt idő lerövidítése érdekében, továbbá az MI-n alapuló megoldások elterjedésének előmozdítása a közérdekű területeken és a társadalomban.

Az MI-n alapuló megoldásoknak és a rendelkezésre bocsátott adatoknak tiszteletben kell tartaniuk a beépített adatvédelem és -biztonság elvét, valamint maradéktalanul összhangban kell lenniük az adatvédelmi jogszabályokkal.

- (2) A Bizottság az uniós és nemzetközi joggal összhangban – ideértve a Chartát – és figyelembe véve többek között az MI-vel foglalkozó magas szintű szakértői csoport ajánlásait, etikai követelményeket határoz meg a 2. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó munkaprogramokban. A pályázati felhívásoknak, az ajánlati felhívásoknak és a támogatási megállapodásoknak tartalmazniuk kell az említett munkaprogramokban meghatározott, releváns követelményeket.

Adott esetben a Bizottság ellenőrzéseket végez, hogy biztosítsa az említett etikai követelményeknek való megfelelést. Az etikai követelményeknek nem megfelelő fellépések finanszírozása a költségvetési rendelettel összhangban bármikor felfüggeszthető, megszüntethető vagy csökkenthető.

- (3) A 2. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó fellépéseket elsősorban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

Az e cikkben említett etikai és jogi követelményeket a 2. sz. egyedi célkitűzés valamennyi fellépésére alkalmazni kell, a végrehajtási módszertől függetlenül.

6. cikk

3. sz. egyedi célkitűzés – Kiberbiztonság és bizalom

- (1) Az Unió pénzügyi hozzájárulása a 3. sz. Kiberbiztonság és bizalom egyedi célkitűzés esetében a következő operatív célkitűzések megvalósítására irányul:
- a) a tagállamokkal együtt fejlett kiberbiztonsági berendezések, eszközök és adatinfrastruktúrák kiépítésének és beszerzésének támogatása a kiberbiztonság egységesen magas szintjének európai szintű elérése érdekében, az adatvédelmi jogszabályok és az alapvető jogok teljeskörű tiszteletben tartásával, biztosítva egyúttal az Unió stratégiai autonómiáját is;

- b) a kiberbiztonsággal kapcsolatos európai ismeretek, kapacitás és készségek kiépítésének és legjobb felhasználásának támogatása; valamint a legjobb gyakorlatok megosztása és általános érvényesítése;
- c) a legkorszerűbb, hatékony kiberbiztonsági megoldások széles körű bevezetésének biztosítása az egész európai gazdaságban, különös figyelmet fordítva a közjogi hatóságokra és a kkv-kre;
- d) a tagállamok és a magánszektor képességeinek megerősítése annak elősegítése érdekében, hogy megfeleljenek az (EU) 2016/1148 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽²⁵⁾, többek között a kiberbiztonsági legjobb gyakorlatok elterjedését támogató intézkedések révén;
- e) a kibertámadásokkal szembeni reziliencia javítása, hozzájárulás a kiberbiztonsági folyamatokkal kapcsolatos kockázatok jobb felismeréséhez és az e folyamatokkal kapcsolatos ismeretek bővítéséhez, az állami és a magán szervezetek támogatása a kiberbiztonság alapszintjének elérése terén, például az adatok végponttól végpontig terjedő titkosítása és szoftverfrissítések révén;
- f) a polgári és a védelmi szféra közötti együttműködés fokozása a kettős felhasználású kiberbiztonsági projektek, szolgáltatások, kompetenciák és alkalmazások tekintetében, az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont és a nemzeti koordinációs központok hálózatának létrehozásáról szóló rendelettel (a továbbiakban: a Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont-ról szóló rendelet) összhangban.

(2) A 3. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó fellépéseket elsősorban az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont és a nemzeti koordinációs központok hálózata révén kell végrehajtani, a Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont-ról szóló rendelettel összhangban.

7. cikk

4. sz. egyedi célkitűzés – Fejlett digitális készségek

(1) Az Unió pénzügyi hozzájárulása a 4. sz. Fejlett digitális készségek célkitűzés esetében támogatja a fejlett digitális készségek fejlesztését a program által lefedett területeken, annak érdekében, hogy hozzájáruljon az Európában élő tehetségek körének bővítéséhez, áthidalja a digitális szakadékokat és ösztönözzé a nagyobb szakmai hozzáértést, különösen a nagy teljesítményű és felhőalapú számítástechnika, a nagy adathalmaz (big data)-elemzés, a kiberbiztonság, a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc), a kvantumtechnológiák, a robotika, az MI tekintetében, figyelembe véve egyúttal a nemek közötti egyensúlyt. A strukturális munkaerőhiány kezelése, valamint a digitális technológiák és alkalmazások területén történő szakosodás ösztönzése érdekében a pénzügyi beavatkozás a következő operatív célkitűzések megvalósítására irányul:

- a) magas színvonalú hosszú távú képzés és tanfolyamok – többek között vegyes tanulás – tervezésének és nyújtásának támogatása a diákok és a munkaerő számára;
- b) magas színvonalú rövid távú képzések és tanfolyamok tervezésének és nyújtásának támogatása a munkaerő, különösen a kkv-k és a közszektor munkavállalói számára;
- c) magas színvonalú munkahelyi képzések és szakmai gyakorlatok – többek között gyakornoki állások – támogatása diákok, továbbá a munkaerő, különösen a kkv-k és a közszektor munkavállalói számára.

(2) A 4. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó fellépéseket elsősorban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

8. cikk

5. sz. egyedi célkitűzés – Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás

(1) Az Unió pénzügyi hozzájárulása az 5. sz. Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás célkitűzés esetében a következő operatív célkitűzések megvalósítására irányul, áthidalva egyúttal a digitális szakadékokat:

- a) a közszektor és a közérdekű területek, így például az egészségügy és a gondozás, az oktatás, az igazságszolgáltatás, a vámügy, a közlekedés, a mobilitás, az energia, a környezetvédelem, a kulturális és kreatív ágazatok – ideértve az Unióban letelepedett releváns vállalkozásokat is – támogatása, hogy eredményesen telepítsék és elérjék a legkorszerűbb digitális technológiákat, így például a HPC-t, az MI-t és a kiberbiztonságot;

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1148 irányelve (2016. július 6.) a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről (HL L 194., 2016.7.19., 1. o.).

- b) nemzeti és regionális fellépésekkel egymást kiegészítve, a legkorszerűbb transzeurópai interoperábilis digitális szolgáltatási infrastruktúrák – ideértve a kapcsolódó szolgáltatásokat is – telepítése, működtetése és fenntartása az egész Unióban;
 - c) a költséghatékony végrehajtás és az interoperabilitás elősegítése érdekében a transzeurópai digitális szolgáltatási infrastruktúrák és a jóváhagyott európai digitális szabványok integrálásának és felhasználásának támogatása a közszektorban és a közérdekű területeken;
 - d) megoldások és keretek – ideértve a nyílt forráskódú megoldásokat is – közigazgatások, vállalkozások és polgárok általi kifejlesztésének, aktualizálásának és felhasználásának, valamint az interoperabilitási megoldások és keretek újbóli felhasználásának elősegítése;
 - e) könnyű hozzáférés nyújtása a közszektor és az uniós ipar, különösen a kkv-k számára a digitális technológiák teszteléséhez és kísérleti üzemeltetéséhez, valamint ezek felhasználásának növelése, ideértve a határokon átnyúló felhasználásukat is;
 - f) a fejlett digitális és kapcsolódó technológiák, többek között különösen a HPC, az MI, a kiberbiztonság és az egyéb csúc- és jövőbeli technológiák, így például a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc) elterjedésének támogatása a közszektorban és az uniós iparban, különösen a kkv-k és a startupok körében;
 - g) az interoperábilis digitális megoldások – ideértve a digitális kormányzási megoldásokat is – tervezésének, tesztelésének, végrehajtásának, telepítésének és fenntartásának támogatása adatvezérelt újrahasznosítható megoldási platformok révén nyújtott uniós szintű közszolgáltatások számára, amelyek célja az innováció ösztönzése és közös keretek létrehozása a közigazgatások szolgáltatásaiban rejlő teljes potenciál felszabadtítása érdekében a polgárok és vállalkozások számára;
 - h) uniós szinten folyamatos kapacitás biztosítása a digitális fejlődés vezetése érdekében, a gyorsan változó digitális trendek figyelésén, elemzésén és az azokhoz történő alkalmazkodáson túl, valamint a legjobb gyakorlatok megosztása és általános érvényesítése;
 - i) a többek között megosztott könyvelési technológiákon (pl. blokklánc) alapuló szolgáltatásokat és alkalmazásokat felhasználó, megbízható adatmegosztó és digitális infrastruktúrák számára egy európai ökoszisztéma megvalósítására irányuló együttműködés támogatása, ideértve az interoperabilitás és a szabványosítás támogatását is, valamint a beépített biztonságon és adatvédelmen alapuló, határokon átnyúló uniós alkalmazások telepítésének ösztönzésével, megfelelően egyúttal a fogyasztó- és adatvédelmi jogszabályoknak is;
 - j) az európai digitális innovációs központok és hálózatuk kiépítése és megerősítése.
- (2) Az 5.sz. egyedi célkitűzés alá tartozó fellépéseket elsősorban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

9. cikk

Költségvetés

- (1) A programnak a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 7 588 000 000 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben említett összeg indikatív felosztása a következő:
- a) 2 226 914 000 EUR az 1. sz. Nagy teljesítményű számítástechnika egyedi célkitűzésre;
 - b) 2 061 956 000 EUR a 2. sz. Mesterséges intelligencia egyedi célkitűzésre;
 - c) 1 649 566 000 EUR a 3. sz. Kiberbiztonság és bizalom egyedi célkitűzésre;
 - d) 577 347 000 EUR a 4. sz. Fejlett digitális készségek egyedi célkitűzésre;
 - e) 1 072 217 000 EUR az 5. sz. Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás egyedi célkitűzésre.
- (3) Az (1) bekezdésben említett összeg felhasználható a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra is, így például előkészítő, monitoring, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, többek között vállalati információtechnológiai rendszerek alkalmazásával.
- (4) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő fellépésekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat több éven keresztül éves részletekre lehet lebontani.

(5) A tagállamok számára megosztott irányítás keretében elkülönített források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezésében meghatározott feltételek mellett, többek között abból a célból, hogy – amennyiben lehetséges – az elszámolható összköltség legfeljebb 100 %-áig kiegészítsék a fellépésnek odaítélt, vissza nem térítendő támogatásokat, a költségvetési rendelet 190. cikkében meghatározott társfinanszírozási elv és az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok sérelme nélkül. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül, vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(6) Amennyiben a Bizottság nem tett jogi kötelezettségvállalást közvetlen vagy közvetett irányítás keretében az e cikk (5) bekezdésének megfelelően átcsoportosított forrásokra vonatkozóan, a megfelelő lekötetlen források – az érintett tagállam kérésére, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezésében meghatározott feltételekkel összhangban – visszautalhatók egy vagy több olyan vonatkozó programhoz, amely(ek)ből a források származnak.

(7) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban, a finanszírozási határozatban meghatározott, kellően indokolt esetekben és korlátozott ideig az e rendelet alapján támogatott fellépések, illetve az alapul szolgáló költségek 2021. január 1-jétől támogathatók, illetve elszámolhatók tekinthetők, még akkor is, ha azok a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt kerültek végrehajtásra, illetve merültek fel.

10. cikk

A programhoz társult harmadik országok

(1) A program társuláson vagy részleges társuláson keresztül, a 3. cikkben megállapított célkitűzésekkel összhangban nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei tekintetében;
 - ii. megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, ideértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
 - iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
 - iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogait.

Az első albekezdése d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

(2) Harmadik országoknak a programhoz való társulása vagy részleges társulása nem érinti az 12. cikk (5) bekezdését.

11. cikk

Nemzetközi együttműködés

(1) Az Unió együttműködhet a 10. cikkben említett harmadik országokkal, egyéb harmadik országokkal és az ezen országokban létrehozott nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, különösen az euromediterrán és a keleti partnerségek keretében, valamint szomszédos országokkal, különösen a Nyugat-Balkán és a fekete-tengeri régió országaival. A 18. cikk sérelme nélkül, a program nem fedezheti a felmerült kapcsolódó költségeket.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett harmadik országokkal és szervezetekkel az 1. sz., a 2. sz. és a 3. sz. egyedi célkitűzés tekintetében folytatott együttműködés a 12. cikk hatálya alá tartozik.

12. cikk

Biztonság

(1) A program keretében végrehajtott fellépéseknek meg kell felelniük a vonatkozó biztonsági szabályoknak, ideértve az uniós és nemzeti jogot és különösen a minősített adatok jogosulatlan közléssel szembeni védelmével kapcsolatban. Az Unión kívül végrehajtott, minősített adatokat felhasználó vagy generáló fellépések esetében – a fenti követelményeknek való megfelelésen túl – az ilyen fellépéseknek egy, az Unió és a tevékenység végzése szerinti harmadik ország között kötött biztonsági megállapodás hatálya alá kell tartozniuk.

(2) Adott esetben a kérelmezők által benyújtandó pályázatoknak és ajánlatoknak tartalmazniuk kell egy biztonsági önértékelést, amely azonosít bármely biztonsági kérdést, és részletesen kifejti, hogy ezen kérdéseket hogyan kell kezelni az uniós és nemzeti jognak való megfelelés érdekében.

(3) Adott esetben a Bizottság vagy a program végrehajtásával megbízott szerv elvégzi a kérelmezők által finanszírozásért benyújtott, biztonsági kérdéseket felvető pályázatok biztonsági felülvizsgálatát.

(4) Adott esetben a program keretében végrehajtott fellépéseknek meg kell felelniük az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatnak ⁽²⁶⁾ és ezen határozat végrehajtási szabályainak.

(5) A munkaprogram rendelkezhet úgy is, hogy társult országokban letelepedett jogi személyek és az Unióban letelepedett, de harmadik országokból irányított jogi személyek nem jogosultak részt venni a 3. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó valamennyi vagy egyes fellépésekben megfelelően indokolt biztonsági okokból. Ilyen esetekben a pályázati felhívásokat és az ajánlati felhívásokat olyan jogalanyokra kell korlátozni, amelyek a tagállamokban telepedtek le, vagy ilyennek minősülnek, és a tagállamoknak vagy a tagállamok állampolgárainak irányítása alatt állnak.

(6) Ha biztonsági okokból kellően indokolt, a munkaprogram rendelkezhet úgy is, hogy társult országokban letelepedett jogalanyok és az Unióban letelepedett, de harmadik országokból irányított jogalanyok csak akkor jogosultak részt venni az 1. sz. és a 2. sz. egyedi célkitűzés alá tartozó valamennyi vagy egyes fellépésekben, ha megfelelnek az Unió és a tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelmét garantáló és a minősített dokumentumokban foglalt információ védelmét biztosító, ezen jogi személyek által teljesítendő követelményeknek. Az említett követelményeket a munkaprogramban kell meghatározni.

(7) Adott esetben a Bizottság vagy a program végrehajtásával megbízott szerv biztonsági ellenőrzéseket végez. Az ezen cikkben említett biztonsági követelményeknek nem megfelelő fellépések finanszírozása a költségvetési rendelettel összhangban bármikor felfüggeszthető, megszüntethető vagy csökkenthető.

13. cikk

Más uniós programokkal való szinergiák

(1) A program lehetővé teszi a más uniós programokkal való szinergiákat, amint azt a III. melléklet ismerteti, különösen az uniós programokból származó kiegészítő finanszírozási megállapodások révén, ahol ezt az irányítási szabályok megengedik. A más programokból származó finanszírozásra sor kerülhet egymást követően, váltakozva vagy a források kombinációja révén, ideértve a fellépések közös finanszírozását is. A Bizottság biztosítja, hogy ne akadályozza az egyedi célkitűzések megvalósítását, amikor kihasználásra kerül a programnak más uniós programokkal való kiegészítő jellege.

⁽²⁶⁾ A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

(2) A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben biztosítja a programnak a releváns szakpolitikákkal és uniós programokkal való általános összhangját és egymást kiegészítő jellegét. E célból a Bizottság elősegíti a releváns hatóságok közötti, valamint az ilyen hatóságok és a Bizottság közötti megfelelő koordinációs mechanizmusok kialakítását, és megfelelő monitoring eszközöket hoz létre a program és bármely releváns uniós finanszírozási eszköz közötti szinergiák szisztematikus biztosítása érdekében. Az (1) bekezdésben említett szabályoknak hozzá kell járulniuk az átfedések elkerüléséhez és a kiadások pozitív hatásának maximalizálásához.

14. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással, vagy a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervek egyes végrehajtási feladatokkal történő megbízása révén, közvetett irányítással kell végrehajtani e rendelet 4–8. cikkével összhangban. A program végrehajtásával megbízott szervek csak akkor térhetnek el az e rendeletben megállapított részvételi és terjesztési szabályoktól, ha az ilyen eltérésről az ezen szerveket létrehozó vagy az ezen szervekre költségvetés-végrehajtási feladatokat átruházó jogi aktus rendelkezik, vagy – a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdése (c) pontjának ii., iii. vagy v. alpontjában említett szervek esetében – ha az ilyen eltérésről a hozzájárulási megállapodás rendelkezik, és ezt a szervek sajátos működési igényei vagy a fellépés jellege megköveteli.

(2) A program a költségvetési rendeletben megállapított bármely formában nyújthat finanszírozást, többek között különösen közbeszerzés mint elsődleges forma vagy vissza nem térítendő támogatások és pénzdíjak útján.

Amennyiben valamely fellépés célkitűzésének eléréséhez innovatív termékek és szolgáltatások beszerzésére van szükség, csak olyan kedvezményezetteknek ítéltethető oda vissza nem térítendő támogatás, amelyek a 2014/24/EU⁽²⁷⁾ és a 2014/25/EU⁽²⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv által meghatározott ajánlatkérő szervek vagy közszolgáltató ajánlatkérők.

Amennyiben valamely fellépés célkitűzéseinek eléréséhez olyan innovatív áruk vagy szolgáltatások nyújtása szükséges, amelyek kereskedelmi forgalomban nagy volumenben még nem beszerezhetők, az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő engedélyezheti ugyanazon eljárás keretében több szerződés odaítélését is.

Kellően indokolt közbiztonsági okokból az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő követelheti, hogy a szerződés teljesítésének helye az Unió területén legyen kijelölve.

A program vegyes finanszírozási műveletek keretében finanszírozási eszközök formájában is nyújthat finanszírozást.

(3) A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzüsszegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és elegendő biztosítéknak kell azokat tekinteni a költségvetési rendelet értelmében. Az (EU) 2021/695 rendelet 37. cikke alkalmazandó.

15. cikk

Európai partnerségek

A program európai partnerségeken keresztül, valamint a Bizottság és a tagállamok közötti stratégiai tervezés keretében is végrehajtható, az (EU) 2021/695 rendelet 6. cikkében említettek szerint. Az ilyen végrehajtásba beletartozhatnak az EUMSZ 187. cikke alapján, közös vállalkozások formájában létrehozott, a köz- és magánszektor közötti meglévő vagy új partnerségekhez nyújtott hozzájárulások. Ezen hozzájárulásokra az említett rendelet európai partnerségekkel kapcsolatos rendelkezései alkalmazandók.

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

16. cikk

Európai digitális innovációs központok

(1) A program végrehajtásának első éve során létre kell hozni az európai digitális innovációs központok induló hálózatát. Ezen induló hálózatnak tagállamonként legalább egy központból kell állnia, kivéve, ha egy adott tagállamban nincs a (2) és (3) bekezdéssel összhangban jelölhető és kiválasztható jelölt.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett hálózat létrehozásának céljából minden tagállam – saját nemzeti eljárásainak, közigazgatási és intézményi struktúráinak megfelelően – nyílt és versenyalapú eljárásban részvételre jelöl szervezeteket a következő kritériumok alapján:

- a) az európai digitális innovációs központoknak az e cikk (6) bekezdésében említett tevékenységeihez kapcsolódó megfelelő kompetenciák és a 3. cikk (2) bekezdésében megjelölt egy vagy több területen meglévő kompetenciák;
- b) az e cikk (6) bekezdésében említett tevékenységek ellátásához szükséges megfelelő irányítási kapacitások, személyi állomány és infrastruktúra;
- c) az uniós szinten megállapított igazgatási, szerződéses és pénzügyi irányítási szabályok alkalmazásához szükséges működési és jogi eszközök; és
- d) az uniós források azon szintjének megfelelő, kellő pénzügyi életképesség, amelynek irányítására fel fogják hívni, adott esetben – lehetőleg egy közjogi hatóság által nyújtott – biztosítékokkal alátámasztva.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozatokat fogad el az induló hálózatot alkotó szervezetek kiválasztásáról. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 31. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A Bizottság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi minden egyes tagállam véleményét, mielőtt kiválaszt egy európai digitális innovációs központot a tagállam területén.

A szervezeteket a Bizottság a tagállamok által részvételre jelölt pályázó szervezetek közül választja ki az e cikk (2) bekezdésében említett kritériumok és a következő további kritériumok alapján:

- a) az induló hálózat finanszírozásához rendelkezésre álló költségvetés; és
- b) annak szükségessége, hogy az induló hálózat biztosítsa az ipar és a közérdekű területek igényeinek lefedését, valamint biztosítson átfogó és kiegyensúlyozott földrajzi lefedettséget az európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Kohéziós Alapból részesülő tagállamok és a többi tagállam közötti konvergencia javítása érdekében, például a földrajzi értelemben vett digitális szakadék áthidalása érdekében.

(4) Ha szükséges, nyílt és versenyalapú eljárást követően a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozatokat fogad el további európai digitális innovációs központokat alkotó szervezetek kiválasztásáról. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 31. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A Bizottság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a tagállam véleményét a további európai digitális központnak a tagállam területén történő kiválasztása előtt.

A Bizottság olyan módon választ ki további európai digitális központokat, hogy széles földrajzi lefedettséget biztosítson egész Európában. A hálózatban részt vevő szervezetek száma elegendő kell, hogy legyen a központok szolgáltatásai iránt az adott tagállamban jelentkező kereslet kielégítéséhez. Az Unió legkülső régióira jellemző sajátos kötıtségek kezelése érdekében külön szervezetek nevezhetők ki az ilyen régiók igényeinek lefedésére.

(5) Az európai digitális innovációs központok jelentős általános autonómiával rendelkeznek szervezetük, összetételük és munkamódszereik megállapítása terén.

(6) A program végrehajtását illetően az európai digitális innovációs központok a következő tevékenységeket végzik az uniós ipar, különösen a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok (mid-capok), valamint a közszektor javára:

- a) figyelemfelkeltés, valamint a digitális transzformációval kapcsolatos szakértelem, know-how és szolgáltatások nyújtása vagy az azokhoz való hozzáférés biztosítása, ideértve a tesztelési és kísérleti létesítményeket is;

- b) a vállalkozások, különösen a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások (startupok), a szervezetek és a közigazgatások támogatása, hogy a program által lefedett új technológiák használata révén versenyképesebbé váljanak, és javítsák üzleti modelljeiket;
- c) a szakértelem és a know-how régiók közötti átadásának elősegítése, különösen egy adott régióban letelepedett kkv-k, induló innovatív vállalkozások és közepes piaci tőkeértékű vállalatok (mid-capok) olyan, más régiókban létrehozott európai digitális innovációs központokkal történő összekapcsolásával, amelyek a legalkalmasabbak releváns szolgáltatások nyújtására; a készségek és a tudás, a közös kezdeményezések és a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése;
- d) tematikus szolgáltatások – ideértve különösen az MI-hez, a HPC-hez és a kiberbiztonsághoz kapcsolódó szolgáltatásokat –, valamint bizalom nyújtása vagy az azokhoz való hozzáférés biztosítása a közigazgatások, a közszektorbeli szervezetek, a kkv-k vagy a közepes piaci tőkeértékű vállalatok (mid-capok) számára;
- e) pénzügyi támogatás nyújtása harmadik felek számára, a 4. sz. egyedi célkitűzés keretében.

Az első albekezdés d) pontja alkalmazásában, az európai digitális innovációs központok szakosodhatnak konkrét tematikus szolgáltatásokra, és nem kötelesek valamennyi tematikus szolgáltatás nyújtására, sem ezen szolgáltatásoknak az e bekezdésben említett valamennyi szervezet-kategória számára történő nyújtására.

(7) Amennyiben valamely európai digitális innovációs központ a program keretében finanszírozásban részesül, ezen finanszírozásra vissza nem térítendő támogatások formájában kerül sor.

II. FEJEZET

TÁMOGATHATÓSÁG

17. cikk

Támogatható fellépések

- (1) Kizárólag a 3–8. cikkben említett célkitűzések megvalósításához hozzájáruló fellépések jogosultak finanszírozásra.
- (2) A program keretében végrehajtható fellépések támogathatósági feltételeit a munkaprogramokban kell meghatározni.

18. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

- (1) A következő jogalanyok jogosultak részt venni a programban:
 - a) a következők bármelyikében letelepedett jogalanyok:
 - i. valamely tagállam vagy egy tagállamhoz kapcsolódó tengerentúli ország vagy terület;
 - ii. a 10. és 12. cikkel összhangban a programhoz társult harmadik ország;
 - b) az uniós jog alapján létrehozott bármely más jogalany és bármely európai érdekű nemzetközi szervezet.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a programhoz nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok jogosultak részt venni egyes fellépésekben, amennyiben részvételük szükséges a program célkitűzéseinek eléréséhez. Az ilyen szervezetek maguk viselik részvételük költségeit, ha erről másként nem rendelkeznek a munkaprogramok.
- (3) Természetes személyek nem jogosultak részt venni a programban, kivéve a 4. sz. egyedi célkitűzés keretében odaítélt vissza nem térítendő támogatásokat.
- (4) A 24. cikkben említett munkaprogram rendelkezhet úgy, hogy a részvétel csak a tagállamokban letelepedett kedvezményezettek, vagy a tagállamokban letelepedett kedvezményezettek és egyes társult országokban vagy egyéb harmadik országokban letelepedett kedvezményezettek korlátozódik, amennyiben biztonsági okok indokolják az ilyen korlátozást, vagy amennyiben a fellépések közvetlenül az Unió stratégiai autonómiájához kapcsolódnak. A társult országokban letelepedett jogalanyok részvétele bármely korlátozásának meg kell felelnie a releváns megállapodásban foglalt feltételeknek.

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

19. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és irányítani, és azok a költségvetési rendelet 190. cikkében megállapított társfinanszírozási elv sérelme nélkül az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-át fedezhetik. Az ilyen támogatásokat az egyes egyedi célkitűzésekre vonatkozóan meghatározottak szerint kell odaítélni és irányítani.

20. cikk

Odaítélési feltételek

(1) Az odaítélési feltételeket a munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban kell meghatározni, legalább a következő elemek figyelembevételével:

- a) a fellépés érettségi foka a projektfejlesztés tekintetében;
- b) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;
- c) a pénzügyi akadályok – így például a piaci alapú finanszírozás hiánya – elhárításának szükségessége.

(2) Az odaítélési feltételeknek, adott esetben a következő elemeket kell figyelembe vennie:

- a) az uniós finanszírozás ösztönző hatása az állami és magánberuházásokra;
- b) a várható gazdasági, társadalmi, éghajlati és környezeti hatás;
- c) a vonatkozó szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőség és a hozzáférhetőség egyszerűsége;
- d) transzeurópai dimenzió;
- e) kiegyensúlyozott földrajzi eloszlás az egész Unióban, ideértve a földrajzi értelemben vett digitális szakadék áthidalását, többek között a legkülső régiókat illetően is;
- f) hosszú távú fenntarthatósági terv megléte;
- g) a projektek eredményei újrafelhasználásának és kiigazításának szabadsága;
- h) szinergiák és kiegészítő jelleg más uniós programokkal.

21. cikk

Értékelés

A költségvetési rendelet 150. cikkével összhangban a vissza nem térítendő támogatásokra irányuló pályázatokat egy értékelő bizottság értékeli, amely teljes egészében vagy részben külső független szakértőkből állhat.

IV. FEJEZET

VEGYES FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK ÉS EGYÉB KOMBINÁLT FINANSZÍROZÁS

22. cikk

Vegyes finanszírozási műveletek

A program keretében sorra kerülő vegyes finanszírozási műveleteket az (EU) 2021/523 rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

23. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

(1) Egy olyan fellépés, amely más uniós programból, többek között megosztott irányítás alá tartozó alapokból hozzájárulásban részesült, hozzájárulást kaphat a program keretében is, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. A releváns uniós program szabályai alkalmazandók a fellépéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a fellépés elszámolható összköltségét. A különböző uniós programokból származó támogatás kiszámítható arányos módon, a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(2) Annak érdekében, hogy a program keretében kiválósági pecsét védjegyet ítéljenek oda számukra a fellépéseknek valamennyi következő feltételnek meg kell felelniük:

- a) értékelésükre a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;
- b) megfelelnek az említett pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek;
- c) költségvetési korlátok miatt az említett pályázati felhívás keretében nem kapnak finanszírozást.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseivel összhangban az ERFA vagy az ESZA+ támogathat a program keretében pályázati felhívásra benyújtott olyan pályázatokat, amelyek számára a programmal összhangban kiválósági pecsét tanúsítványt ítéltek oda.

V. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, MONITORING, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

24. cikk

Munkaprogramok

- (1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok útján kell végrehajtani.
- (2) A munkaprogramokat elviekben többéves programokként kell elfogadni jellemzően két évenként, és azok a program általános célkitűzéseit, valamint egy vagy több egyedi célkitűzést fednek le. Ha sajátos végrehajtási igények indokolják, éves programokként is elfogadhatók.
- (3) A munkaprogramoknak összhangban kell állniuk a programnak a 4 – 8. cikkben meghatározott egyedi célkitűzéseivel, figyelembe véve ugyanakkor az I. mellékletben meghatározott tevékenységi területeket és típusokat is. A munkaprogramoknak biztosítaniuk kell, hogy az ily módon támogatott fellépések ne szorítsák ki a magánfinanszírozást.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy – a technológiai változás és a piaci fejlemények tükrözése érdekében – a 30. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletnek az abban meghatározott tevékenységek tekintetében a programnak a 4 – 8. cikkben meghatározott egyedi célkitűzéseinek megfelelő módon történő módosítása céljából.
- (5) A munkaprogramoknak adott esetben meg kell határozniuk a vegyes finanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget.
- (6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a 2. sz., a 4. sz. és az 5. sz. egyedi célkitűzésre vonatkozó, valamint az 1. sz. és a 3. sz. egyedi célkitűzésre irányuló, közvetlen irányítás keretében megvalósuló esetleges egyéb fellépésekre vonatkozó munkaprogramokat. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 31. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

25. cikk

Monitoring és jelentéstétel

(1) A program végrehajtásának monitoringjához, valamint a 3. cikk (2) bekezdésében megállapított egyedi célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mérhető mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) A Bizottság létrehozza a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított általános célkitűzések megvalósítása terén elért haladás pontos értékelésére alkalmazandó mutatók kialakításának módszertanát.

(3) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletnek, amennyiben szükségesnek tekinthető, a mérhető mutatók tekintetében történő módosítása, valamint e rendeletnek a monitoring- és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében.

(4) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek monitoringjára vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék, hogy ily módon az eredmények alkalmasak legyenek az elért haladás és a felmerült nehézségek mélyreható elemzésére.

Ennek érdekében az uniós források címzettjei és szükség esetén a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(5) Maximális mértékben fel kell használni kontextusmutatókként a hivatalos uniós statisztikákat, így például a rendszeres IKT statisztikai felméréseket. A Bizottság konzultál a nemzeti statisztikai intézetekkel, és az Eurostattal együtt bevonja őket a program végrehajtásának és a digitális transzformáció tekintetében elért ehaladásnak a monitoringjához használt statisztikai mutatók kezdeti kialakításába és későbbi fejlesztésébe.

26. cikk

A program értékelése

(1) A program értékeléseit úgy kell elvégezni, hogy a döntéshozatali folyamatban időben felhasználhatók legyenek. Az értékeléseknek a program 3. cikkben megállapított általános célkitűzéseinek megvalósítása terén elért haladás minőségi értékelését is magukban kell foglalniuk.

(2) A Bizottság – a program rendszeres monitoringján túl – elvégzi a program időközi értékelését is, amelyet akkor kell lefolytatni, amikor elegendő információ áll rendelkezésre annak végrehajtásáról, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően. Adott esetben az időközi értékelés alapul szolgál a program végrehajtásának kiigazításához, figyelembe véve az új releváns technológiai fejleményeket is.

(3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően, a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.

A végső értékelés felméri a program hosszú távú hatásait és fenntarthatóságát.

(4) Az értékeléssel kapcsolatos jelentéstételi rendszernek biztosítania kell, hogy a program értékeléséhez szükséges adatokat az uniós források címzettjei hatékonyan, eredményesen és időben, valamint kellő részletességgel gyűjtsék össze.

(5) A Bizottság a (2) bekezdésben említett időközi értékelést és a (3) bekezdésben említett végső értékelést benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

27. cikk

Ellenőrzések

- (1) A személyek vagy szervezetek – ideértve az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek által felhatalmazottaktól eltérő személyeket és szervezeteket is – által az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan elvégzett ellenőrzések az általános megbízhatóság alapját képezik a költségvetési rendelet 127. cikke értelmében.
- (2) Az ellenőrzési rendszernek megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a bizalom és az ellenőrzés között, figyelembe véve az ellenőrzéssel kapcsolatos igazgatási és egyéb költségeket valamennyi szinten.
- (3) A kiadások ellenőrzését következetes módon kell végrehajtani, a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elvének megfelelően.
- (4) Az ellenőrzési rendszer részeként az ellenőrzési stratégia alapulhat a kiadások reprezentatív mintájának pénzügyi ellenőrzésén. Ezen reprezentatív mintát ki kell egészíteni a kiadásokkal kapcsolatos kockázatok értékelése alapján történő mintavétellel.
- (5) A különböző uniós programokból kumulatív finanszírozásban részesülő fellépéseket csak egy alkalommal kell ellenőrizni, valamennyi érintett programra és vonatkozó szabályaikra kiterjedően.

28. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítani kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerint vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

29. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció, nyilvánosság, szakpolitikai támogatás és terjesztés

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét és különösen a fellépéseknek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós finanszírozás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a program alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan. A Bizottság biztosítja azt is, hogy integrált tájékoztatás álljon rendelkezésre, és hogy az elérje a digitális ágazatban uniós finanszírozást igénylő potenciális pályázókat.

A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

- (3) A program támogatást nyújt a szakpolitikák fejlesztéséhez, a tájékoztatáshoz, a figyelemfelkeltéshez és a programmal kapcsolatos fellépések terjesztéséhez, valamint ösztönzi az együttműködést és a tapasztalatcserét a 4–8. cikkben említett területeken.

VI. FEJEZET

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUSOK, VÉGREHAJTÁSI JOGI AKTUSOK, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 24. cikk (4) bekezdésében és a 25. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2028. december 31-ig szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 24. cikk (4) bekezdésében és a 25. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 24. cikk (4) bekezdése és a 25. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

31. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a Digitális Európa programot koordináló bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

32. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az (EU) 2015/2240 határozat 2021. január 1-jével hatályát veszti.

33. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti a 283/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁹⁾ és az (EU) 2015/2240 határozat alapján megkezdett fellépések folytatását vagy módosítását, amely rendelet és határozat továbbra is alkalmazandó az említett fellépésekre azok lezárásáig.
- (2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket a 283/2014/EU rendelet és az (EU) 2015/2240 határozat alapján fogadtak el.
- (3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni költségvetésbe a 9. cikk (4) bekezdésében előírt kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett fellépések igazgatásának lehetővé tétele érdekében.

34. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. április 29-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 283/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a távközlési infrastruktúrák területén működő transzeurópai hálózatokra vonatkozó iránymutatásokról és az 1336/97/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 86., 2014.3.21., 14. o.).

I. MELLÉKLET

FELLÉPÉSEK

A program technikai leírása: a fellépések köre

A program kezdeti és adott esetben további fellépéseit a következő technikai leírással összhangban kell végrehajtani:

1. sz. egyedi célkitűzés – Nagy teljesítményű számítástechnika

A program a HPC-re vonatkozó európai stratégiát hajtja végre azért, hogy támogassa az Európa globális versenyképességéhez szükséges HPC- és adatkapacitást biztosító teljeskörű uniós ökoszisztémát. A stratégia célja 2022 és 2023 között exaflop teljesítményű képességekkel, 2026 és 2027 között pedig az exaflopot meghaladó teljesítményű létesítményekkel rendelkező, világszínvonalú HPC- és adatinfrastruktúra telepítése, hogy az Unió számára biztosítsa a saját független és versenyképes HPC-technológiai erőforrását, kiválóságot érjen el a HPC-alkalmazások terén, és bővítse a HPC elérhetőségét és használatát.

Ezen célkitűzés keretében a kezdeti és adott esetben a további fellépések a következőket foglalják magukban:

1. Közös közbeszerzési keretrendszer, amely lehetővé teszi a világszínvonalú integrált HPC-hálózat beszerzése – ideértve az exaflop teljesítményű szuper-számítástechnikai és adatinfrastruktúra beszerzését is – vonatkozásában a közös tervezésen alapuló megközelítést. Az (EU) 2018/1488 rendelettel összhangban az említett hálózat könnyen hozzáférhető lesz állami és magánfelhasználók, különösen a kkv-k számára, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban található, továbbá könnyen hozzáférhető lesz kutatási célokra is.
2. Az exaflopot meghaladó teljesítményű szuper-számítástechnikai infrastruktúra beszerzésére irányuló közös közbeszerzési keretrendszer, ideértve a kvantum-számítástechnikai technológiákkal való integrációt.
3. Koordináció és megfelelő pénzügyi források biztosítása uniós szinten az ilyen infrastruktúra fejlesztésének, beszerzésének és működtetésének támogatására.
4. A tagállamok HPC- és adatkapacitásainak hálózatba szervezése és támogatás a HPC-kapacitásuk fejlesztését vagy új HPC-kapacitások beszerzését kívánó tagállamok számára.
5. A nemzeti nagy teljesítményű számítástechnikai kompetenciaközpontok hálózatba szervezése – tagállamonként legalább egy központtal és a nemzeti szuper-számítástechnikai központokhoz kapcsolódva –, hogy HPC szolgáltatásokat nyújtsanak az iparnak, különösen a kkv-knak, a tudományos közösségnek és a közigazgatásoknak.
6. Felhasználásra kész operatív technológia – különösen a szuper-számítástechnika mint a kutatás és innováció eredményeként előálló szolgáltatás – telepítése egy integrált európai HPC-ökoszisztéma kiépítése céljából, amely lefedi a tudományos és ipari értéklánc valamennyi szegmensét (hardver, szoftver, alkalmazások, szolgáltatások, összeköttetések és fejlett digitális készségek).

2. sz. egyedi célkitűzés – Mesterséges intelligencia

A program az MI-hez kapcsolódó alapvető kapacitásokat építi ki és erősíti meg Európában, ideértve az adatforrásokat és az algoritmus-tárházakat is, és azokat valamennyi közigazgatás és vállalkozás számára hozzáférhetővé teszi, valamint megerősíti és hálózatba szervezi a tagállamokban meglévő és az újonnan létrehozott MI-tesztelési és kísérleti létesítményeket.

Ezen célkitűzés keretében a kezdeti és adott esetben a további fellépések a következőket foglalják magukban:

1. Közös európai adatterek létrehozása, amelyek az adatokat egész Európában hozzáférhetővé teszik – ideértve a közszektorbeli adatok újrafelhasználásából összegyűjtött információt is –, és adatbemeneti forrássá válnak az MI-hez kapcsolódó megoldások számára. A tereknek az állami és a magánszektor számára is nyitva kell állniuk. A megnövekedett felhasználás céljából az adott térben található adatokat interoperábilissá kell tenni – különösen nyílt, géppel olvasható, szabványosított és jól dokumentált adatformátumok révén –, mind az állami és a magánszektor közötti, a szektorokon belüli és a szektorokon keresztül interakciókban (szemantikus interoperabilitás).
2. Közös európai algoritmuskönyvtárak vagy algoritmuskönyvtár-interfészek kifejlesztése, amelyek könnyen hozzáférhetővé teszik az algoritmusokat valamennyi potenciális európai felhasználó számára tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek alapján. A vállalkozásoknak és a közszeletornak lehetővé kell tenni, hogy azonosítsanak és beszerezzenek bármely olyan megoldást, amely a legjobban szolgálná szükségleteiket.

3. A tagállamokkal közösen végrehajtott beruházások világszínvonalú referencialétesítmények létrehozásába, amelyek célja a valós körülmények közötti tesztelés és kísérletezés, az MI olyan alapvető ágazatokban történő alkalmazására koncentrálva, mint az egészségügy, a Föld- és környezetvédelmi monitoring, a közlekedés és a mobilitás, a biztonság, a gyártás és a pénzügyek, valamint egyéb közérdekű területek. Az említett létesítményeknek Európa-szerte mindenki számára nyitottaknak kell lenniük, és az európai digitális innovációs központok hálózatához kapcsolódniuk. Az említett létesítményeket jelentős számítástechnikai és adatkezelési eszközökkel, valamint az MI-hez kapcsolódó legújabb technológiákkal kell felszerelni vagy összekapcsolni őket, ideértve a kialakulóban lévő területeket is, így például a neuromorf számítástechnikát, a mély tanulást (deep learning) és a robotikát.

3. sz. egyedi célkitűzés – Kiberbiztonság és bizalom

A program ösztönzi az Unió digitális gazdaságának, társadalmának és demokráciájának biztosításához szükséges alapvető kapacitások megerősítését, kiépítését és beszerzését azáltal, hogy megerősíti az Unió kiberbiztonsági ipari potenciálját és versenyképességét, valamint javítja a magán- és a közszektor arra irányuló képességét, hogy megvédje a polgárokat és a vállalkozásokat a kiberfenyegetésektől, többek között az (EU) 2016/1148 irányelv végrehajtásának támogatásával.

Ezen célkitűzés keretében a kezdeti és adott esetben a további fellépések a következőket foglalják magukban:

1. A tagállamokkal közös beruházások fejlett kiberbiztonsági berendezésekbe, infrastruktúrákba és know-how-ba, amelyek alapvető fontosságúak a kritikus infrastruktúrák és általában a digitális egységes piac védelméhez. Az ilyen közös beruházások körébe tartozhatnak a kvantum-létesítményekbe és a kiberbiztonságot szolgáló adatforrásokba, a kibertérbeli helyzetismeretbe, valamint egyéb olyan eszközökbe történő befektetések, amelyeket az állami és magánszektor rendelkezésére kell bocsátani egész Európában.
2. A meglévő technológiai kapacitások továbbfejlesztése és a tagállami kompetenciaközpontok hálózatba szervezése, valamint annak biztosítása, hogy ezen kapacitások reagáljanak a közszektorbeli és az ipari igényekre, többek között olyan termékek és szolgáltatások révén, amelyek megerősítik a kiberbiztonságot és bizalmat a digitális egységes piacon belül.
3. Hatékony és korszerű kiberbiztonsági és bizalmi szolgáltatások széles körű bevezetésének biztosítása a tagállamokban. Az ilyen bevezetésbe beletartozik a termékek biztonságának és védelmének megerősítése is, a tervezésüktől kezdve a kereskedelmi forgalmazásukig.
4. Támogatás a kiberbiztonsági készségek terén fennálló hiányok megszüntetéséhez, például a kiberbiztonsági készségeket célzó programok összehangba hozásával, azok konkrét ágazati szükségletekhez igazításával és a célzott specializált képzéshez való hozzáférés megkönnyítésével.

4. sz. egyedi célkitűzés – Fejlett digitális készségek

A program támogatja a jelenlegi és jövőbeni munkaerő számára a fejlett digitális készségekhez való hozzáférést és az ezen készségekre irányuló képzési lehetőségeket, különösen a HPC, a nagy adathalmazok elemzése, az MI, a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc) és a kiberbiztonság terén, felkínálva többek között a diákok, a friss diplomások, a jelenlegi munkavállalók és a továbbképzést igénylő, bármely életkorú polgárok számára, bárhol legyenek is, az ezen készségek megszerzéséhez és fejlesztéséhez szükséges eszközöket.

E célkitűzés keretében a kezdeti és adott esetben a további fellépések a következőket foglalják magukban:

1. Hozzáférés munkahelyi képzésekhez a kompetenciaközpontokban és a fejlett digitális technológiákat telepítő vállalkozásoknál kínált szakmai gyakorlatokon való részvétel révén.
2. Hozzáférés fejlett digitális technológiákat oktató tanfolyamokhoz, amelyeket a programban részt vevő szervezetekkel együttműködésben felsőoktatási intézményeknek, kutatóintézeteknek és ágazati szakmai tanúsító szervezeteknek kell nyújtaniuk (a témák között várhatóan szerepel az MI, a kiberbiztonság, a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc), a HPC és a kvantumtechnológiák).
3. Részvétel előzetes tanúsításon átment rövid távú, specializált szakmai képzésen, például a kiberbiztonság területén.

A beavatkozások az egyes technológiákhoz kapcsolódó fejlett digitális készségekre összpontosulnak.

A 16. cikk szerinti európai digitális innovációs központok facilitátorként járnak el a képzési lehetőségek vonatkozásában, együttműködve az oktatási és képzési szolgáltatókkal.

5. sz. egyedi célkitűzés – Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás

A digitális kapacitások telepítését és legjobb felhasználását vagy az interoperabilitást szolgáló projektek közös érdekű projekteket képeznek.

I. E célkitűzés keretében a közérdekű területek digitális transzformációjával kapcsolatos kezdeti és adott esetben további fellépések a következőket foglalják magukban:

1. A közigazgatások korszerűsítése

- 1.1. A tagállamok támogatása az e-kormányzatról szóló tallinni nyilatkozat elveinek végrehajtásában valamennyi szakpolitikai területen, létrehozva szükség esetén és összekapcsolva a szükséges nyilvántartásokat, az (EU) 2016/679 rendelet maradéktalan tiszteletben tartásával.
- 1.2. A határokon átnyúló digitális szolgáltatási infrastruktúra összefüggő ökoszisztémájának tervezéséhez, kísérleti üzemeltetéséhez, telepítéséhez, fenntartásához, fejlődéséhez és előmozdításához nyújtott támogatás, valamint zökkenőmentes, végpontok közötti, biztonságos, interoperábilis, többnyelvű, határokon átnyúló vagy ágazatközi megoldások és közös keretek elősegítése a közigazgatásokban. Ide tartoznak a hatás és az előnyök értékelésére szolgáló módszerek is.
- 1.3. A meglévő közös előírások és szabványok értékelésének, aktualizálásának és előmozdításának, valamint új közös előírások, nyílt előírások és szabványok kidolgozásának, létrehozásának és előmozdításának támogatása az Unió szabványügyi fórumain keresztül, és – adott esetben – európai vagy nemzetközi szabványügyi testületekkel együttműködésben.
- 1.4. Együttműködés a megbízható infrastruktúrák európai ökoszisztémájának létrehozásának irányában, esetleg megosztott könyvelési technológiákon (pl. blokklánc) alapuló szolgáltatások és alkalmazások felhasználásával, ideértve az interoperabilitás és a szabványosítás támogatását, valamint az uniós, határokon átnyúló alkalmazások telepítésének előmozdítását.

2. Egészségügy

- 2.1. Annak biztosítása, hogy a polgárok az alkalmazandó adatvédelmi jogszabályokkal összhangban ellenőrzést gyakorolhassanak személyes adataik felett, valamint biztonságos és a magánélet tiszteletben tartását garantáló módon határokon keresztül is hozzáférhessenek személyes egészségügyi adataikhoz, azokat megoszthassák, felhasználhassák és kezelhessék, függetlenül tartózkodási helyüktől vagy adataik helyétől. Az e-egészségügyi digitális szolgáltatási infrastruktúra megvalósítása és kiterjesztése új, a betegségmegelőzéshez, az egészségügyhöz és a gondozáshoz kapcsolódó digitális szolgáltatásokkal, valamint az ilyen szolgáltatások bevezetésének támogatása, építve az uniós tevékenységek és a tagállamok általi széles körű támogatásra, különösen a 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 14. cikke szerinti e-egészségügyi hálózat keretében.
- 2.2. Jobb adatok rendelkezésre bocsátása a kutatás, a betegségmegelőzés, valamint a személyre szabott egészségügyi ellátás és gondozás érdekében. Annak biztosítása, hogy az európai egészségügyi kutatók és a gyakorló orvosok a szükséges mértékben hozzáférjenek az erőforrásokhoz (megosztott adatterek, ideértve az adattárolást és a számítástechnikát, szakértelem és elemzési kapacitások), hogy a jelentős és a ritka betegségek vonatkozásában egyaránt áttöréseket érjenek el. A cél egy legalább 10 millió polgárból álló, lakosságalapú kohorsz biztosítása.
- 2.3. A polgárok szerepvállalását és az egyénközpontú ellátást szolgáló digitális eszközök elérhetővé tétele, a digitális egészségügy terén meglévő innovatív és legjobb gyakorlatok megosztásának, a kapacitásfejlesztésnek és a technikai segítségnyújtásnak a támogatásával, különösen a kiberbiztonság, az MI és a HPC területén.

3. Igazságszolgáltatás

Zökkenőmentes és biztonságos, határokon átnyúló elektronikus kommunikáció lehetővé tétele az igazságszolgáltatáson belül, valamint az igazságszolgáltatási és más illetékes szervek között a polgári és a büntető igazságszolgáltatás területén. Az igazságszolgáltatáshoz, valamint a jogi információkhoz és eljárásokhoz való hozzáférés javítása a polgárok, a vállalkozások, a gyakorló jogászok és az igazságszolgáltatás tagjai számára az adatbázisokhoz és nyilvántartásokhoz kialakított szemantikusan interoperábilis összeköttetések biztosításával, valamint a peren kívüli online vitarendezés megkönnyítésével. Innovatív technológiák fejlesztésének és végrehajtásának előmozdítása a bíróságok és a jogi szakma számára, többek között MI-t használó megoldások alapján, amelyek valószínűsíthetően egyszerűsítik és felgyorsítják az eljárásokat (például „legal tech” alkalmazások).

4. Közlekedés, mobilitás, energia és környezetvédelem

A nagyléptékű digitális alkalmazások – így például az összekapcsolt automatizált vezetés, a pilóta nélküli légi járművek, az intelligens mobilitási koncepciók, az intelligens városok, az intelligens vidéki területek vagy legkülső régiók – számára szükséges decentralizált megoldások és infrastruktúrák telepítése a közlekedési, energiaügyi és környezetvédelmi szakpolitikák támogatása céljából valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében megvalósuló, a közlekedési és az energiaágazat digitalizálására irányuló fellépésekkel koordinálva.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/24/EU irányelve (2011. március 9.) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről (HL L 88., 2011.4.4., 45. o.).

5. Oktatás, kultúra és média

Az európai alkotók, kreatív szakma és kulturális ágazatok számára hozzáférés biztosítása a legújabb digitális technológiákhoz, az MI-től a fejlett számítástechnikáig. Az európai kulturális örökség, többek között az Europeana kihasználása az oktatás és a kutatás támogatása, valamint a kulturális sokszínűség, a társadalmi kohézió és az európai társadalom előmozdítása céljából. A digitális technológiák elterjedésének támogatása az oktatásban, valamint a köz- és magánfinanszírozású kulturális intézményekben.

6. A digitális egységes piacot támogató egyéb fellépések

Olyan támogató fellépések, mint például a digitális írástudás és a médiaműveltség előmozdítása, valamint a kiskorúak, a szülők és a tanárok figyelmének felkeltése azon kockázatokat illetően, amelyekkel a kiskorúak az interneten találkozhatnak, és a megvédésükre kínálkozó lehetőségeket illetően, az internetes megfélemlítésnek és a gyermek szexuális zaklatásával kapcsolatos online tartalmak terjesztésének a megakadályozása a biztonságosabb internetközpontok páneurópai hálózatának támogatása révén. A szándékos dezinformáció terjesztésének észlelésére és megállítására irányuló intézkedések előmozdítása, növelve ezáltal az Unió általános rezilienciáját; egy, a digitális platformgazdasággal foglalkozó uniós megfigyelőközpont, valamint tanulmányok és tájékoztató tevékenységek támogatása.

Az európai digitális innovációs központok részlegesen támogathatják az 1–6. pontban említett fellépéseket ugyanazon kapacitások révén, amelyeket az ipar digitális transzformációjának támogatására fejlesztettek ki (lásd a II. pontot).

II. E célkitűzés keretében az ipar digitális transzformációjához kapcsolódó kezdeti és adott esetben további fellépések a következőket foglalják magukban:

Hozzájárulás az európai digitális innovációs központok hálózatának továbbfejlesztéséhez a vállalkozások, különösen a kkv-k számára a digitális kapacitásokhoz történő hozzáférés biztosítása céljából az egész Unió bármely régiójában. Az ilyen hozzájárulásba beletartozik:

1. Hozzáférés a közös európai adattérhez és az MI-platformokhoz, valamint az európai HPC-létesítményekhez adatelemzés és számítógép-igényes alkalmazások céljából
2. Hozzáférés nagy MI-tesztelő létesítményekhez és fejlett kiberbiztonsági eszközökhöz
3. Hozzáférés fejlett digitális készségekhez

Az első albekezdésben említett fellépésekre a különösen a Horizont Európa keretében támogatott digitális technológiák terén végrehajtott, innovációt célzó fellépésekkel és az európai digitális innovációs központokba történő, az ERFA keretében támogatott beruházásokkal koordinálva, valamint azokat kiegészítve fog sor kerülni. A programból is nyújthatók – az állami támogatásra vonatkozó szabályok betartásával – a piaci elterjesztésre irányuló vissza nem térítendő támogatások. A digitális transzformációjuk során a további lépések finanszírozásához való hozzáférés támogatása az InvestEU program igénybevételével biztosított finanszírozási eszközökkel fog megvalósulni.

II. MELLÉKLET

MÉRHETŐ MUTATÓK A PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK MONITORINGJÁHOZ ÉS AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEINEK MEGVALÓSÍTÁSA TERÉN A PROGRAM ÁLTAL ELÉRT HALADÁSRA VONATKOZÓ JELENTÉSTÉTELHEZ**1. sz. egyedi célkitűzés – Nagy teljesítményű számítástechnika**

- 1.1. A közös beszerzésű HPC-infrastruktúrák száma
- 1.2. Az exaflop teljesítményű és az exaflopot meghaladó teljesítményű számítógépek használata összesen és az érdekeltek különböző csoportjai szerinti bontásban (egyetemek, kkv-k stb.)

2. sz. egyedi célkitűzés – Mesterséges intelligencia

- 2.1. A tesztelésre és kísérletezésre szolgáló létesítményekbe megvalósult társberuházások teljes összege
- 2.2. A közös európai algoritmuskönyvtárak vagy algoritmuskönyvtár-interfészek használata, a közös európai adatterek használata, valamint az e rendeletben foglalt fellépésekhez kapcsolódó tesztelésre és kísérletezésre szolgáló létesítmények használata
- 2.3. Azon esetek száma, amelyekben a program eredményeként a szervezetek úgy döntenek, hogy az MI-t beépítik termékeikbe, eljárásaikba vagy szolgáltatásaikba

3. sz. egyedi célkitűzés – Kiberbiztonság és bizalom

- 3.1. A közös beszerzésű kiberbiztonsági infrastruktúrák és/vagy eszközök száma ⁽¹⁾
- 3.2. Az európai kiberbiztonsági létesítményekhez hozzáféréssel rendelkező felhasználók és felhasználói közösségek száma

4. sz. egyedi célkitűzés – Fejlett digitális készségek

- 4.1. Azon személyek száma, akik fejlett digitális készségek elsajátítására irányuló, a programból támogatott képzésben részesültek
- 4.2. Az IKT szakemberek felvétele terén nehézségeket tapasztaló vállalkozások, különösen kkv-k száma
- 4.3. Azon személyek száma, akik a program által támogatott képzés befejezését követően a foglalkoztatási helyzetük javulásáról számoltak be

5. sz. egyedi célkitűzés – Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás

- 5.1. A digitális közszolgáltatások elterjedtsége
- 5.2. Magas digitális intenzitás-pontszámmal rendelkező vállalkozások
- 5.3. A nemzeti interoperabilitási keretnek az európai interoperabilitási kerettel való összehangoltságának mértéke
- 5.4. Azon vállalkozások és közszektorbeli szervezetek száma, amelyek igénybe vették az európai digitális innovációs központok szolgáltatásait

(1) Az „infrastruktúrák” kifejezés jellemzően kutatási vagy kísérletezési infrastruktúrát jelent, így például tesztagyarakat, virtuális gyakorlótereket vagy számítástechnikai/kommunikációs létesítményeket. Ezek lehetnek csupán adatok és/vagy szoftver, vagy fizikai létesítményeket is magukban foglalhatnak.

Az „eszközök” kifejezés jellemzően az IKT-rendszerek biztonságának növelésére használt fizikai berendezést és/vagy szoftvert/ algoritmust jelent. Ilyenek például a behatolásészlelő szoftverek vagy a kritikus infrastruktúrák helyzetismeretét lehetővé tevő adatforrások.

A Kiberbiztonsági Kompetenciaközpontról szóló rendelet többféle beszerzést engedélyez, nemcsak a közös beszerzést: az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont mint uniós szerv általi, a mások által uniós finanszírozás segítségével megvalósuló vagy a több fél általi beszerzést.

III. MELLÉKLET

MÁS UNIÓS PROGRAMOKKAL FENNÁLLÓ SZINERGIÁK

1. A Horizont Európa keretprogrammal fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) bár a program és a Horizont Európa által támogatott számos tematikus terület egymáshoz közelít, a támogatandó fellépések típusa, várható kimenete és beavatkozási logikája eltérő és egymást kiegészítő;
 - b) a Horizont Európa széles körű támogatást fog nyújtani a kutatás, a technológiai fejlesztés, a demonstráció, a kísérleti projektek, a koncepcióigazolás, a tesztelés és az innováció számára, ideértve az innovatív digitális technológiák kereskedelmi hasznosítást megelőző alkalmazását is, különösen a következők révén:
 - i. a „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pilléren belül a „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszterre szánt célzott költségvetés az alaptermotechnológiák (MI és robotika, újgenerációs internet, HPC és big data, kulcsfontosságú digitális technológiák, a digitális technológiák más technológiákkal való kombinálása) fejlesztése céljából;
 - ii. kutatási infrastruktúrák támogatása a „Tudományos kiválóság” pillér keretében;
 - iii. a digitális technológiák integrálása valamennyi globális kihívás vonatkozásában (egészségügy, biztonság, energia és mobilitás, éghajlat stb.); és
 - iv. támogatás az „Innovatív Európa” pillér keretébe tartozó, áttörést jelentő innovációk térnyeréséhez (amelyek közül sok digitális és fizikai technológiákat fog kombinálni);
 - c) a program a következő területeken valósít meg beruházást:
 - i. digitális kapacitásfejlesztés a HPC, az MI, a megosztott könyvelési technológiák (pl. blokklánc), a kiberbiztonság és a fejlett digitális készségek terén; és
 - ii. nemzeti, regionális és helyi szintű telepítés a digitális kapacitások és a legújabb digitális technológiák uniós keretén belül a közérdekű területeken (így például az egészségügy, a közigazgatás, az igazságügy és az oktatás) vagy a piaci hiányosságokkal küzdő területeken (így például a vállalkozások, különösen a kkv-k digitalizálása);
 - d) a program kapacitásait és infrastruktúráit a kutatási és innovációs közösség rendelkezésére bocsátják, többek között a Horizont Európa által támogatott fellépések – így például a tesztelés, a kísérletezés és a demonstrációk – céljaira, valamennyi ágazatban és tudományágban;
 - e) amint az új digitális technológiák fejlődése egyre előrehaladottabbá válik a Horizont Európa keretében, ezen technológiákat a program fokozatosan átveszi és bevezeti;
 - f) a Horizont Európa keretében a készségek és kompetenciák fejlesztését szolgáló képzések kialakítására indított kezdeményezéseket – ideértve az EIT TIT-jeinek helymegosztási központjai által nyújtott fejlesztést is – kiegészíti a program által támogatott, a fejlett digitális készségekre irányuló kapacitásfejlesztés;
 - g) a programozás és a végrehajtás terén erős koordinációs mechanizmusokat vezetnek be, a lehető legnagyobb mértékben összehangolva mindkét program valamennyi eljárását. Irányítási struktúráik a Bizottság valamennyi érintett szolgálatát magukban foglalják.
2. A megosztott irányítás alá tartozó uniós programokkal – köztük az ERFA-val, az ESZA Plussszal, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alappal – fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) a megosztott irányítás alá tartozó uniós programok és a program keretében megvalósuló kiegészítő finanszírozásra vonatkozó megállapodásokat olyan fellépések támogatására használják, amelyek hidat létesítenek az intelligens szakosodások és az európai gazdaság és társadalom digitális transzformációjának támogatása között;
 - b) az ERFA hozzájárul a regionális és helyi innovációs ökoszisztémák fejlesztéséhez és megerősítéséhez, az ipari átalakuláshoz, valamint a társadalom és a közigazgatások digitális transzformációjához, ezáltal ösztönözve az e-kormányzatról szóló tallinni nyilatkozat végrehajtását is. Ez magában foglalja az ipar digitális transzformációjának és az eredmények elterjedésének támogatását, valamint az új technológiák és az innovatív megoldások bevezetését. A program kiegészíti és támogatja a digitális kapacitások transznacionális hálózatba szervezését és feltérképezését, hogy hozzáférhetővé tegye azokat a kkv-k számára, és az interoperábilis informatikai megoldásokat valamennyi uniós régióban hozzáférhetővé tegye.

3. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) a program a HPC, az MI, a kiberbiztonság és a fejlett digitális készségek területén a széles körű digitális kapacitás- és infrastruktúra-építésre összpontosít, törekedve a kritikus meglévő vagy tesztelt innovatív digitális megoldásoknak egy uniós keretben, a közérdekű területeken vagy a piaci hiányosságok területén történő széles körű elterjedésére és telepítésére egész Európában. A programot elsősorban olyan, a tagállamokkal végzett koordinált és stratégiai beruházások révén kell végrehajtani, különösen közös közbeszerzés keretében, amelyek az egész Európában megosztandó digitális kapacitásokra, valamint az egész Unióra kiterjedő, a digitális egységes piac fejlesztésének részeként az interoperabilitást és a szabványosítást támogató fellépésekre irányulnak;
 - b) a program kapacitásait és infrastruktúráit elérhetővé kell tenni az innovatív új technológiák és megoldások telepítése céljából a mobilitás és a közlekedés területén. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköznek támogatnia kell az új innovatív technológiák és megoldások bevezetését és telepítését a mobilitás és a közlekedés területén;
 - c) koordinációs mechanizmusokat kell létrehozni, különösen megfelelő irányítási struktúrák révén.
 4. Az InvestEU programmal fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) az (EU) 2021/523 rendelet alapján kerül sor a piaci alapú finanszírozás útján történő támogatásra, többek között az e program szerinti szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében; az ilyen piaci alapú finanszírozás vissza nem térítendő támogatással kombinálható;
 - b) az európai digitális innovációs központok által nyújtott támogatás elősegíti a vállalkozások pénzügyi eszközökhöz való hozzáférését.
 5. Az Erasmus+ programmal fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) a program támogatja a legkorszerűbb technológiák – így például az MI vagy a HPC – telepítéséhez szükséges fejlett digitális készségek fejlesztését és megszerzését a releváns iparágakkal együttműködésben;
 - b) az Erasmus+ program fejlett készségekre vonatkozó része kiegészíti a program beavatkozásait, mobilitási tapasztalatok révén segítve a készségek megszerzését valamennyi területen és valamennyi szinten.
 6. Az európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Kreatív Európa keretprogrammal fennálló szinergiák biztosítják a következőket:
 - a) a Kreatív Európa keretprogram MEDIA ága olyan kezdeményezéseket támogat, amelyek valódi hatást gyakorolnak a kulturális és kreatív ágazatokra egész Európában, segítve azoknak alkalmazkodni a digitális transzformációhoz;
 - b) a program többek között hozzáférést biztosít Európában az alkotók, a kreatív szakma és a kulturális ágazat számára a legújabb digitális technológiákhoz, az MI-től a fejlett számítástechnikáig.
 7. Biztosítani kell a szinergiákat a kompetenciákra és készségekre vonatkozó más uniós programokkal és kezdeményezésekkel.
-